

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

รอยรากลู้า

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

PROLETARIAT CLUE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2019
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	รอยรากลู้อ้า
โดย	นัฐวุฒิ กองลี
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณชิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ธณฤษภ ฑิพยวารี

บัณชิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณชิต

.....คณบดีบัณชิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ

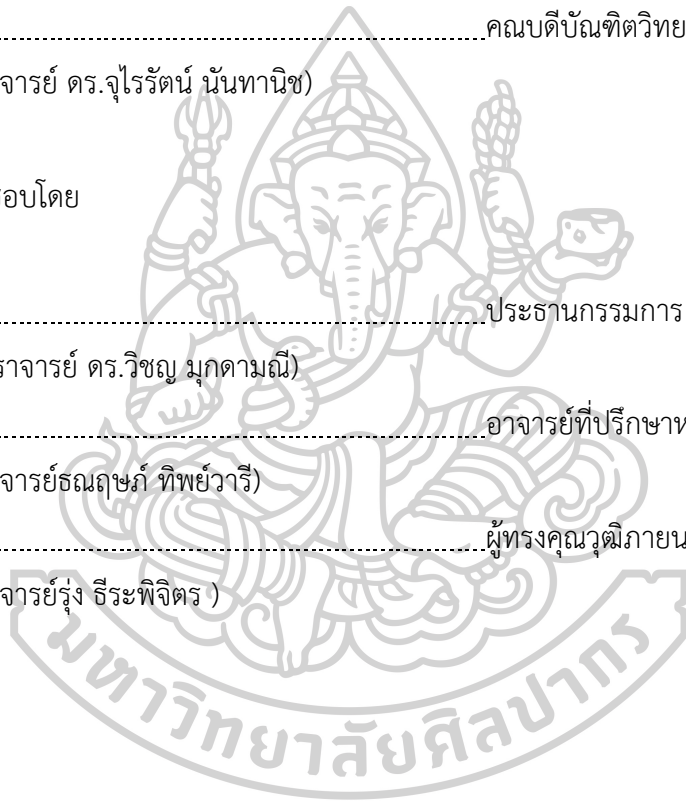
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชญ มุกตามณี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์ธณฤษภ ฑิพยวารี)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(รองศาสตราจารย์รุ่ง อีระพิจิตร)

60001206 : ทศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : ชาวนา, วิถีชีวิต, ร่องรอย, ทุนนิยม, จิตรกรรม

นาย นัฐวุฒิ กองลี: รอยรากหญ้า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์
ธณฤกษ์ ทิพย์วารี

ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “รอยรากหญ้า” ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอสถานะการของชนชั้นกรรมมาชีพชาวนาในปัจจุบัน ที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงบริบทและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ จากปัญหาของการเข้ามืบทบาทของระบบ “ทุนนิยม” ที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของชาวนาที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จากการรับรู้ผลกระทบโดยตรงของข้าพเจ้า มองเห็นถึงความทุกข์ยากลำบากปัญหาและความสำคัญของอาชีพชาวนานั้น นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการศึกษาและสร้างสรรค์ทางทัศนคติใหม่ โดยมุ่งเน้นเป้าหมายปลายทาง เพื่อการรับรู้เชิงคุณค่าและการตีความหมายผ่านมุมมองทางสุนทรียภาพของวิวัตทัศน์ (ห้องทุ่งนา) ในผลงานจิตรกรรมที่แฝงความงามภายใต้ความทุกข์ยากลำบาก ซึ่งถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกผ่านทัศนธาตุทางอุดมคติจากตัวข้าพเจ้า ด้วยผลงานรูปแบบกึ่งนามธรรม ตามจินตภาพภายในจิตใจที่พยายามสะท้อนให้เห็นถึงสภาพร่องรอยจากผลกระทบที่แท้จริงของอำนาจที่มากกว่าชนชั้นกรรมมาชีพชาวนา

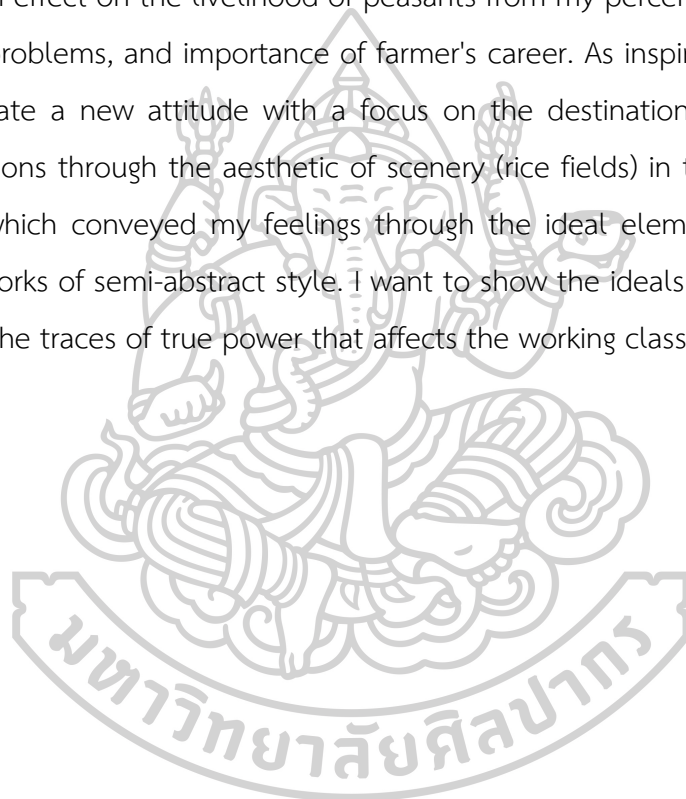

60001206 : Major (VISUAL ARTS)

Keyword : Farmer, Lifestyle, Clue, Capitalism, Painting

MR. NATTAWUT KONGLEE : PROLETARIAT CLUE THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR THANARIT THAIWAREE

In the process of creating a " Proletariat clue." Thesis, I want to present the current state of the peasant working class that began to change the context and physical environment from the problem increasing of the "capitalism" role system that has an effect on the livelihood of peasants from my perceived direct effects, the suffering, problems, and importance of farmer's career. As inspiration in education to me to create a new attitude with a focus on the destination goal for values and interpretations through the aesthetic of scenery (rice fields) in the beauty under the hardship which conveyed my feelings through the ideal elemental viewpoint from me with works of semi-abstract style. I want to show the ideals in my heart that I try to reflect the traces of true power that affects the working class of the peasants.

กิตติกรรมประกาศ

ตลอดของการศึกษาและการสร้างสรรค์ผลงานที่ผ่านมา ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ผู้สอนของภาควิชาจิตรกรรม โดยเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และคณะอาจารย์สาขาอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนี้ และขอขอบคุณคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และบุคลากรเจ้าหน้าที่ทุกๆ ท่าน ที่ได้ให้ความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ทางความรู้ความสามารถ ความคิดในการสร้างสรรค์ ทั้งในการดำรงชีวิตและทางปฏิบัติการอันเป็นประโยชน์ และกราบขอบพระคุณผู้สนับสนุนทั้งทุนทรัพย์ แรงกาย แรงใจ จากผู้มีพระคุณ พ่อ แม่ และคณะญาติสนิท มิตรสหาย รุ่นพี่ รุ่นน้องและเพื่อนที่ให้คำปรึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อมที่คอยช่วยเหลือกันมาโดยตลอด รวมถึงเกษตรกรในพื้นที่ต่างๆ ที่อำนวยความสะดวกต่อการเก็บข้อมูลในการสร้างสรรค์ ด้วยความเคารพ ความศรัทธาไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นัฐวุฒิ กองลี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์.....	1
จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	4
สมมติฐานของการศึกษา.....	4
ขอบเขตของการศึกษา.....	5
วิธีการศึกษา.....	5
แหล่งข้อมูล.....	5
บทที่ 2	6
ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์.....	6
อิทธิพลจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.....	6
ผลกระทบของระบบเศรษฐกิจที่มีต่อชาวนา.....	9
อิทธิพลจากประสบการณ์ชีวิต.....	10
อิทธิพลจากศิลปิน.....	12
ทัศนคติเกี่ยวกับการสร้างสรรค์.....	16
บทที่ 3	17

กระบวนการในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์	17
รูปแบบและเทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์	17
ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์	18
อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์	21
ขั้นตอนการลงพื้นที่เก็บข้อมูล	27
ขั้นตอนวิธีการสร้างสรรค์	28
บทที่ 4	38
วิเคราะห์การพัฒนาและการสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์	38
การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในช่วงที่ 1	38
การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในช่วงที่ 2	48
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในช่วงแรก	59
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในช่วงสุดท้าย	62
บทที่ 5	70
สรุป	70
รายการอ้างอิง	71
ประวัติผู้เขียน	73

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1	ภาพบรรยากาศของฤดูเก็บเกี่ยว การทำงานของเครื่องจักรกลทางการเกษตร..... 7
ภาพที่ 2	ภาพการเผาฟางของเกษตรกรเพื่อเตรียมไถพรวนในฤดูกาลทำนาครั้งต่อไป 7
ภาพที่ 3	ภาพพื้นที่นาที่ใช้การเผาฟาง ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ ปี 2562 8
ภาพที่ 4	พื้นที่ของทุ่งนาที่เผชิญกับภัยแล้ง ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ ปี 2562 8
ภาพที่ 5	ภาพบรรยากาศของสองข้างทางที่เต็มไปด้วยป่าโฆษณาของเคมีภัณฑ์..... 9
ภาพที่ 6	ภาพบรรยากาศของการเก็บเกี่ยวผลผลิตของครอบครัวชาวนา..... 10
ภาพที่ 7	ภาพของการลงมือทำนาด้วยตนเอง (ไถนา) ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ ปี 2562..... 11
ภาพที่ 8	ภาพของการลงมือทำนาด้วยตนเอง (ปักดำกล้า) ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ ปี 2562 11
ภาพที่ 9	ภาพของการลงมือทำนาด้วยตนเอง (เก็บเกี่ยวผลผลิต) 12
ภาพที่ 10	ผลงานจิตรกรรมผสมของ อันเซล์ม คีเฟอร์ (Nigredo.) เข้าถึงเมื่อ 27 มีนาคม 2563 14
ภาพที่ 11	ผลงานจิตรกรรมของโจเซฟ มัลลอร์ด วิลเลียม เทอร์เนอร์ (Snow Stom-Steambot off a Harbour's Mouth.) เข้าถึงเมื่อ 27 มีนาคม 2563 15
ภาพที่ 12	ภาพขั้นตอนการเตรียมเฟรมไม้ที่ขึงด้วยผ้าใบ 22
ภาพที่ 13	ภาพขั้นตอนการเตรียมสีรองพื้น (สีทาบ่าน เกรด A)..... 22
ภาพที่ 14	ภาพกล้องขนาดต่างๆ ที่จำลองจากล้อของเครื่องจักรกลทางการเกษตร 23
ภาพที่ 15	ภาพสื่อนะคริลิค สำหรับไว้รองพื้นผลงานชิ้นแรก..... 23
ภาพที่ 16	ภาพสีน้ำมันและน้ำมันลินสีดและเคมีเคลือบภาพ (Retouching Varnish)..... 24
ภาพที่ 17	ภาพฟุ้งกันขนาดต่างๆ 24
ภาพที่ 18	ภาพแปรงขนาดต่างๆ 25
ภาพที่ 19	ภาพจานสี สำหรับรองผสมสี 25
ภาพที่ 20	ภาพผ้าสะอาดและคัตเตอร์ลับตัด 26

ภาพที่ 21	ภาพพู่กันเข็มและพู่กันกระดาษทรายขนาดต่างๆ (สร้างขึ้นเอง).....	26
ภาพที่ 22	ภาพกระดาษทราย	27
ภาพที่ 23	ภาพบรรยากาศการเข้าไปขออนุญาตสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากชาวนา เขตจังหวัดนครปฐม ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ ปี 2562.....	28
ภาพที่ 24	ภาพถ่ายรายละเอียดสิ่งที่น่าสนใจเพื่อมาเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์.....	29
ภาพที่ 25	ภาพส่วนหนึ่งของภาพร่างด้วยดินสอและปากกาดำ.....	30
ภาพที่ 26	ภาพขั้นตอนการเตรียมเฟรมผ้าใบ	31
ภาพที่ 27	ภาพการสร้างพื้นผิวจำลองรอยล้อของเครื่องจักรด้วยสีขาว.....	32
ภาพที่ 28	ภาพขั้นตอนการเตรียมพื้นด้วยน้ำสีอะคริลิก	33
ภาพที่ 29	ภาพขั้นตอนการลงสีภาพรวมของผลงาน.....	34
ภาพที่ 30	ภาพขั้นตอนการขีด เพื่อสร้างบรรยากาศและรายละเอียดของผลงาน	35
ภาพที่ 31	ภาพขั้นตอนการเก็บรายละเอียด (ชุดด้วยพู่กันเข็ม)	36
ภาพที่ 32	ภาพรายละเอียดบางส่วนของผลงาน.....	36
ภาพที่ 33	ภาพการเคลื่อนด้วยรีทัสซิ่ง.....	37
ภาพที่ 34	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 1.....	39
ภาพที่ 35	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 2.....	40
ภาพที่ 36	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 3.....	41
ภาพที่ 37	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 4.....	42
ภาพที่ 38	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 5.....	43
ภาพที่ 39	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 6.....	44
ภาพที่ 40	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 7.....	45
ภาพที่ 41	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 8.....	46
ภาพที่ 42	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 9.....	47
ภาพที่ 43	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 1.....	49

ภาพที่ 44	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 2.....	50
ภาพที่ 45	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 3.....	51
ภาพที่ 46	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 4.....	52
ภาพที่ 47	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 5.....	53
ภาพที่ 48	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 6.....	54
ภาพที่ 49	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 7.....	55
ภาพที่ 50	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 8.....	56
ภาพที่ 51	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 9.....	57
ภาพที่ 52	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 10.....	58
ภาพที่ 53	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	60
ภาพที่ 54	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	61
ภาพที่ 55	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	63
ภาพที่ 56	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4.....	64
ภาพที่ 57	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5.....	65
ภาพที่ 58	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6.....	66
ภาพที่ 59	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 7.....	67
ภาพที่ 60	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 8.....	68
ภาพที่ 61	ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 9.....	69

บทที่ 1

บทนำ

ในช่วงยุคปัจจุบันชาวนาไทยทำไม่ถึงอยู่ไม่รอดในอาชีพ “ทำนา” ทั้งๆ ที่ชาวนาถือว่าเป็นกระดูกสันหลังของชาติ ชาวนายังต้องเรียกร้องถึงราคาของผลผลิตอยู่เสมอในขณะที่เดียวกันมีการลงทุนที่สูงขึ้น กับได้ผลผลิตที่น้อยหรือไม่ได้ตามที่คาดหวังไว้ และยังมีคุณภาพที่ต่ำกว่าเกณฑ์ของตลาดการซื้อ-ขาย ข้าวในประเทศ อีกทั้งยังต้องรับมือกับ พ่อค้าคนกลาง หรือเจ้าของโรงสีขนาดใหญ่ คอยหักค่าความชื้นของข้าวทุกครั้ง และยังต้องเสี่ยงกับภัยจากธรรมชาติอีกมากมาย ในการทำนาในแต่ละฤดูกาลที่กลับต้นทุนแล้วชาวนาแทบไม่เหลือต้นทุนเลย จนทำให้ชาวนาบางรายต้องไปกู้หนี้ยืมสินมาใช้ลงทุนในการทำนาในฤดูกาลต่อไป เพราะเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงสนใจและตั้งคำถามในข้อความข้างต้น ว่า เหตุที่ชาวนามีรายได้จากอาชีพของตนเองน้อยลงทุกวันปัญหาเกิดขึ้นเพราะราคาข้าวที่ตกต่ำลงหรือต้นทุนที่สูงขึ้น หรือ การที่ระบบทุนนิยมเข้ามาบีบบทบาทต่อชาวนามากขึ้น หรือรัฐแก้ไข้ปัญหาของชาวนายังไม่ได้ เพียงเพราะชาวนาส่วนใหญ่เป็นคนจนที่มีความรู้ที่น้อย และง่ายต่อการเอาเปรียบจากระบบทุนนิยม แลถมข้าพเจ้าจำต้องกู้เงินจากรธนาคารหรือแหล่งเงินกู้อื่นๆ เพื่อนำเงินมาลงทุนซื้อเครื่องจักรเครื่องยนต์ ทำให้เขาจำต้องพยายามเพิ่มผลผลิตส่วนเกินให้มากขึ้นเพื่อนำเงินไปชำระแก่เจ้าหนี้ เพื่อการบำรุงรักษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ(ยศ สันตสมบัติ, 2559) รวมถึงผลกระทบอีกอย่างเกิดขึ้นจากบุตรหลานของชาวนาเอง เช่น ชาวนาที่มีฐานะปานกลาง ก็พยายามส่งลูกหลานให้เรียนในระดับที่สูงขึ้นเพื่อจะไม่ให้มาลำบากเหมือนตน ฉะนั้นเงินส่วนใหญ่ของชาวนาต้องส่งให้กับลูกที่ต้องเรียนในระดับที่สูงๆ ขึ้น จึงทำให้จากที่มีฐานะที่ปานกลางเปลี่ยนเป็นยากจนได้ จึงส่งผลกระทบรวมถึงการเปลี่ยนแปลงหลายๆ อย่างแก่คนที่ประกอบอาชีพทำนา รวมถึงอาชีพของครอบครัวของข้าพเจ้าด้วย

ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์

จากสภาพของสิ่งแวดล้อม ภูมิประเทศ ของประเทศไทยที่ถือว่ามี ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทางธรรมชาติและเหมาะต่อการเพาะปลูกพืชหรือเหมาะแก่การทำเกษตรกรรมเป็นอย่างมาก จากผลข้อมูลพบว่าในบรรดากว่า 60% ของคนไทยนั้นคือประกอบอาชีพเป็นเกษตรกร (ชาวนา) นับเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุด และสำคัญต่อประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เมื่อชาวนาคือผู้เพาะปลูกข้าวเท่านั้น จึงเท่ากับว่าหากไม่มี

ชาวนาก็ไม่มีข้าว เพราะคนไทยส่วนใหญ่นิยมรับประทานข้าวเป็นอาหารหลัก ข้าวจึงเป็นต้นกำเนิดต่อชาวนาอย่างแท้จริง ซึ่งการเพาะปลูกข้าวมาอย่างนานและควบคู่กับประวัติศาสตร์ของชนชาติไทยมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้ชาวนามีลักษณะพิเศษต่างไปจากเกษตรกรอื่นๆ เพราะชาวนา หมายถึงเกษตรกรผู้เพาะปลูกข้าวเท่านั้น(เดชา ศิริภัทร, 2532) ถ้าจะอธิบายหรือนิยามความหมายให้กับคำว่า “ชาวนา” ชาวนาในอดีต คือ ผู้ที่ครอบครองที่ดินขนาดเล็ก และมักเป็นเจ้าของเครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิตอื่นๆ เช่น ควาย คันไถ คราด เคียว เป็นต้น เพื่อมีไว้สำหรับการทำนาให้ได้ผลผลิตมาเลี้ยงครอบครัว และการใช้แรงงานของคนในครอบครัวเพื่อการผลิตข้าวนั้น ชาวนาในนิยามของความหมายข้างต้นนั้นแทบหลงไม่เหลือในเมืองไทยอีกแล้ว ทั้งระบบและรูปแบบในการทำนาของชาวนาไทยได้ค่อยๆ เริ่มเปลี่ยนไปจากเดิม เพราะด้วยปัญหาภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ชาวนามุ่งเพื่อที่จะขายผลผลิตของตนในตลาดให้ได้มากที่สุด ภายใต้ความข้อนแย้งของวิถีชีวิตของชาว เช่น ชาวนาในภาคอีสานจำนวนมากมาปลูกข้าวเจ้าเพื่อขายผลผลิตให้ได้เงินเพื่อจะไปซื้อข้าวเหนียวกิน จากการเปลี่ยนแปลงของชาวนาไทยกลายเป็นกสิกรหรือเกษตรกร ที่ฝรั่งเรียกว่า Farmers ไปเกือบหมดแล้ว แม้แต่ผู้ผลิตในที่ดินขนาดเล็กหรือที่เรียกว่าเกษตรกรรายย่อยก็กำลังจะสูญหายไปนี้อีกไม่นานข้างหน้า เพราะการผลิตขนาดเล็กเพื่อส่งตลาดนั้นไม่มีทางที่จะทำให้ได้ผลกำไรที่มากขึ้นอย่างแน่นอน ฉะนั้น ชาวนาจึงต้องเลิกและค่อยๆ จากอาชีพนี้ไปเรื่อยๆ(นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2555) ด้วยความไม่เข้าใจและการเข้าไม่ถึงระบบของการทำนาที่เปลี่ยนไปหรือเทคโนโลยีและระบบทุนนิยมที่เริ่มเข้ามามีบทบาทที่มากขึ้นต่อการทำนาในปัจจุบัน จึงส่งผลกระทบต่อชาวนาโดยตรง

การเริ่มเข้ามามีบทบาทของระบบทุนนิยมนั้นคืออะไร ระบบทุนนิยม คือ ระบบเศรษฐกิจที่ทำงานตามกลไกตลาด ซึ่งแบ่งออกเป็นสี่กลุ่มหลัก ในกลุ่มแรก มีนายทุน หรือเจ้าของทุนที่เป็นเจ้าของกิจการ รวมถึงนักลงทุนที่ลงทุนในหุ้นหรือผู้ประกอบการของบริษัท และผู้บริหารระดับสูงที่ได้รับส่วนแบ่งจากกำไรที่เกิดขึ้น ในส่วนของกลุ่มที่สอง นั้นจะเป็นกลุ่มของลูกจ้างและพนักงาน ที่ทำงานให้บริษัท หรือกิจการ ซึ่งจะได้รับค่าจ้างและเงินสวัสดิการต่างๆเป็นการตอบแทน กลุ่มที่สามคือกลุ่มของผู้บริโภคที่สามารถซื้อ-ขายสินค้าของบริษัท เช่น บุคคลต่างๆ อาชีพต่างๆ ที่สามารถผลิตผลผลิตได้เอง ทั้งในภาครัฐภาคและเอกชนที่ กลุ่มที่สี่ คือ รัฐบาลที่มีนโยบายต่างๆ และได้รายได้จากภาษีของประชาชน และนำเงินภาษีเหล่านี้มาใช้จ่ายในระบบเศรษฐกิจ(บัณฑิต นิจถาวร, 2562) หากเปรียบเทียบกันว่าชาวนามีความเชื่อมโยงเกี่ยวกับระบบทุนนิยมอย่างไร จากการแบ่งกลุ่มที่ชัดเจนของข้อความข้างต้นจะเห็นว่า ระบบทุนนิยมจะอยู่ที่กลุ่มแรก และอาชีพเกษตรกรหรือชาวนา จะอยู่ในกลุ่มที่สาม และทั้งกลุ่มของระบบทุนนิยมและกลุ่มของชาวนา จะมีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มที่สี่ นั้นคือ หน่วยงานของรัฐบาล จากการเชื่อมโยงกันของระบบที่เกิดขึ้นนั้น ในส่วนที่สำคัญคือผลประโยชน์ต่างๆที่เกิดขึ้น เช่น โครงการหรือนโยบายต่างๆ สินค้าทางการเกษตร เครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิตหรือสินค้าทางการเกษตร ฯลฯ ผลประโยชน์หรือผลกำไรที่เกิดขึ้น จากส่วนต่างระหว่างการซื้อ-ขาย

ต้นทุน ค่าจ้างจะตกเป็นของนายทุน และหักภาษีโดยหน่วยงานรัฐ ทำให้ปัจจัยบางอย่างมีราคาที่สูง ทำให้กลุ่มผู้บริโภค (ชาวนา) จำเป็นต้องจ่ายเงินที่มากเพื่อแลกกับความจำเป็นความต้องการเพื่อมาทดแทนแรงงานที่คาดว่าจะเป็นตัวช่วยในการเพิ่มผลผลิตที่มากขึ้น เมื่อความต้องการในการผลิตพืชผลให้มีจำนวนที่มากขึ้นก็เริ่มมีการปรับเปลี่ยนเครื่องมือเครื่องใช้หรือสินค้าทางการเกษตรกรรม ชาวนา จำต้องนำผลผลิตส่วนเกินไปขายเพื่อนำเงินไปซื้อเครื่องมือการผลิตที่จำเป็น และเมื่อมีการนำเอาเครื่องจักรเครื่องยนต์มาใช้แทนเครื่องมือการผลิตเดิมมากขึ้น ความจำเป็นในการเพิ่มต้นทุนการผลิต และการแสวงหาเงินมาลงทุนซื้อเครื่องมือก็ย่อมเพิ่มสูงขึ้น และส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ทางการผลิตหรือความสัมพันธ์ทางสังคม ในสังคมของชาวนาไทยหลายแหล่ง(ยศ สันตสมบัติ, 2559)

จากที่กล่าวมาสังคมในปัจจุบัน ได้มีเรื่องราวที่สะท้อนถึงความยากลำบากของชาวนา จึงเป็นเหตุและแรงบันดาลใจที่ทำให้ข้าพเจ้าได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อการสร้างสรรคผลงานทางทัศนคติขึ้นมาใหม่ โดยเน้นเป้าหมายปลายทางเพื่อการรับรู้เชิงคุณค่าและการตีความหมายของผู้ชมในฐานะผู้รับรู้ผลงานผ่านมุมมองของท้องถิ่นชาวนาในปัจจุบันขึ้นมาถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตัวเองออกมาเป็นงานจิตรกรรมโดยการเลือกใช้สีประเภทสีน้ำมัน โดยเนื้อหาเรื่องราวที่นำเสนอต้องการจะสะท้อนถึงความยากลำบาก การที่ถูกกดขี่ข่มเหงของชาวนาที่เป็นกระดูกสันหลังของชาติ ผ่านการใช้เทคนิคและกลวิธีการขุดขีดสีลงบนผืนผ้าใบ อย่างไรก็ตามการถ่ายทอดผ่านเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ที่มีลักษณะเฉพาะตัวถือว่าเป็นความต้องการที่มีอยู่ในตัวของข้าพเจ้า ที่ต้องมีการทดลองซ้ำแล้วซ้ำเล่าเพื่อหาข้อเท็จจริงขึ้นมาทั้งนี้ก็เพื่อสนองความพึงพอใจ หรือเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งอันจะนำมาซึ่งการดำรงอยู่ในปัจจุบัน นั่นก็คือ มีเป้าหมายอยู่ที่การพัฒนาจิตใจของมนุษย์ดังเช่น การนำเอาเนื้อหาเรื่องราวความทุกข์ยากลำบากของชนชั้นกรรมาชีพชาวนามาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานพร้อมกับการตีความหมายใหม่ โดยมีเป้าหมายเพื่อการสร้างองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมา

ครอบครัวของข้าพเจ้าประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรเป็นหลักที่มีการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และข้าพเจ้าก็มีโอกาสเป็นเกษตรกร (ชาวนา) บ้าง และได้มองเห็นถึงความทุกข์ยากลำบากในสายอาชีพทำนาที่เหน็ดเหนื่อยและยังต้องต่อสู้กับหลายๆ อย่าง เช่น ระบบทุนนิยม เครื่องจักรกลที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เคมีภัณฑ์ทางการเกษตรที่เข้ามาควบคุมระบบของการทำนา การทุจริตจากผู้ที่มีอำนาจ การถูกกำหนดของราคาของการค้าขายผลผลิตในแต่ละปี (ฤดูกาลเก็บเกี่ยว) จึงมองเห็นถึงปัญหาและความสำคัญของอาชีพ ชาวนา มาเป็นแรงบันดาลใจในการศึกษาในเรื่อง รอยรากลู้า ความยากลำบากของชนชั้นกรรมาชีพชาวนา มาวิเคราะห์หาข้อมูลเพื่อนำมาสร้างสรรค์ทางทัศนคติขึ้นมาใหม่ โดยเน้นเป้าหมายปลายทางเพื่อการรับรู้เชิงคุณค่าและการตีความของผู้ชมในฐานะผู้รับรู้ผลงานผ่านมุมมองของท้องถิ่นชาวนา ผ่านผลงานจิตรกรรมที่ถ่ายทอดอารมณ์

ความรู้สึกด้วยทัศนธาตุ ทางอุดมคติ จากตัวข้าพเจ้านำมาสร้างสรรค์ โดยใช้เทคนิควิธีการของการสร้างพื้นผิวที่มีความหนาแน่นและการขูดขีดขีดสีกออก ที่พยายามจะสื่อสารและแสดงออกให้เห็นถึงการเติบโตการโดนขูดรีดของอำนาจมากขึ้นเรื่อยๆ ที่ส่งผลถึงชนชั้นกรรมาชีพที่ต่ำกว่า จึงก่อให้เกิดความทุกข์ยากลำบากต่อเกษตรกร (ชาวนา) และต้องตกเป็นเหยื่อของความเปลี่ยนแปลงของระบบทุนนิยมที่พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว

จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้ามีความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ ที่จะศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับ รอยรากลู้า หรือวิถีชีวิตของเกษตรกร (ชาวนา) ปัญหาที่เกิดขึ้นกับชนชั้นกรรมาชีพชาวนาและสนใจในสิ่งแวดล้อม บริบทของท้องทุ่งนา พื้นที่ทำมาหากินของชาวนา

จากการศึกษาและค้นคว้าในประเด็นที่สนใจ จึงเป็นที่มาของการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้า ที่ต้องการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม 2 มิติ ที่มีเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับชาวนา โดยศึกษาเทคนิควิธีการต่างๆของกระบวนการสร้างสรรค์ เช่น การขูดขีด การขีด เพื่อให้เกิดเป็นจังหวะของเส้นฟางข้าว ร่องรอย น้ำหนัก พื้นผิว ที่เกิดขึ้น จากความรู้สึกภายในทัศนคติของข้าพเจ้าที่มีต่อชาวนา และนำมาสร้างสรรค์ผ่านกระบวนการทำงานตามแนวความคิด ออกมาเป็นผลงานจิตรกรรมรูปแบบกึ่งนามธรรม

ศึกษามุมมองของความทุกข์ยากลำบากจากวิถีชีวิตของชาวนา และความมั่งคั่งทางสุนทรียภาพ ที่เกิดขึ้นภายใต้ความทุกข์ที่ถูกเอารัดเอาเปรียบและการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิต ที่ยังหลงเหลือมุมมองของความมั่งคั่งภายในจิตใจ

สมมติฐานของการศึกษา

การสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอสภาวะการของชนชั้นกรรมาชีพชาวนาในปัจจุบัน โดยเลือกใช้ เส้น สี จังหวะ น้ำหนัก พื้นผิว ของต้นข้าวหลังจากการเก็บเกี่ยวและสิ่งแวดล้อม (ฟางข้าว) ที่แห้ง ตาย โดนไฟไหม้ นำมาเป็นสัญลักษณ์ทางรูปทรงที่สะท้อนถึงความวิถีชีวิตความเคยชินของชาวนา ที่เร่งรัดเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาที่รวดเร็ว ในการทำนาในแต่ละรอบ จึงนำเอาลักษณะเฉพาะของฟางผ่านเส้นของฟางข้าวมาจัดวางเป็นระนาบกึ่งนามธรรม ผ่านทัศนธาตุทางอุดมคติจากตัวข้าพเจ้า เพื่อแสดงออกถึงแนวคิดของวิทยานิพนธ์ชุดนี้ และหวังว่าผลงานของวิทยานิพนธ์ชุดนี้จะส่งผลไปสู่ความรู้สึกของผู้ที่มีต่อชาวนา

ขอบเขตของการศึกษา

ข้าพเจ้าต้องการแสดงออกถึงความยากลำบากของชนชั้นกรรมาชีพที่เกิดขึ้นกับชาวนา โดยการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบจิตรกรรม

1. ขอบเขตของเนื้อหา มุ่งเน้นไปถึงประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับชาวนาที่มีความยากลำบากในชนชั้นกรรมาชีพ จากปัญหาผลกระทบต่างๆ การเปลี่ยนแปลงและการเข้ามามีบทบาทที่มากขึ้นของอำนาจระบบทุนนิยม

2. ขอบเขตของรูปแบบ นำเสนอผลงานในรูปแบบงานจิตรกรรม 2 มิติ ที่บันทึกร่องรอยจากสภาพวิถีชีวิตของชาวนา ผ่านร่องรอยพื้นผิวของการเปลี่ยนแปลงในท้องทุ่งนา และการเขียนพางเข้ามาจัดวางเป็นระนาบ กึ่งนามธรรม (Semi Abstract)

3. ขอบเขตของเทคนิค การเลือกใช้เทคนิคสีน้ำมันด้วยวิธีการ ชูต ชีด และเพิ่มสีเข้าบนระนาบของพื้นผิว เพื่อให้ได้ถึงอารมณ์ความรู้สึกที่แท้จริงของสภาพวิถีชีวิตชาวนา (เปรียบเสมือนการโดนชูดรีดจากผู้ที่มีอำนาจมากกว่ากับชนชั้นกรรมาชีพที่ต่ำกว่า)

วิธีการศึกษา

1. สืบค้นและหาข้อมูลจากครอบครัว และชาวนาที่อยู่หมู่บ้านของผู้ศึกษา
2. เก็บข้อมูลจากพื้นที่จริง (นาข้าว) เช่น เก็บข้อมูลจากภาพถ่าย บันทึกเป็นตัวหนังสือ การสัมภาษณ์จากชาวนา และ หาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต จาก Youtube
3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และหาผลกระทบที่เกิดขึ้นของชาวนา
4. ทำแบบร่าง – สร้างสรรค์ผลงาน

แหล่งข้อมูล

1. แหล่งพื้นที่ภาคสนาม ได้แก่ บริเวณหมู่บ้าน ตำบลพระยีน อำเภอพระยีน จังหวัดขอนแก่น และบริเวณใกล้เคียง และบริเวณเขตจังหวัดนครปฐม ฯลฯ
2. ข้อมูลการสัมภาษณ์จากชาวนา
3. ข้อมูลจากหนังสือ และ ข้อมูลเสริมจากอินเทอร์เน็ต Youtube
4. ข้อมูลสำหรับแนวทางการสร้างสรรค์ศิลปะ

บทที่ 2

ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์

การศึกษาและการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “รอยรากหญ้า” นี้มีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาของอาชีพชาวนาที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น แน่นนอนว่าต้องมีผลผลิตที่มากขึ้นจนทำให้ข้าวล้นตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ จึงง่ายแก่การที่นายทุนหรือพ่อค้าคนกลาง รวมไปถึงรัฐบาลที่ใช้โอกาสนี้เพื่อกดราคาการขายข้าวในแต่ละปีที่ตกต่ำลงเรื่อยๆ ทุกปี หากราคาข้าวตกต่ำลงชาวนาที่ยากจน จึงประกอบอาชีพทำนาต่อไปอีกไม่ได้เพราะต้องใช้เงินทุนสูง ในการใช้จ่ายหลายๆ อย่าง เช่น เช่าที่ในการทำนา การใช้เคมีภัณฑ์ สารพิษ ใช้น้ำ ยาฆ่าแมลง สารเร่งต่างๆ ค่าเครื่องจักรกลทางการเกษตร รวมไปถึงค่าเมล็ดพันธุ์ เป็นต้น ซึ่งปัจจัยในการใช้จ่ายเหล่านี้มากพร้อมกับคำว่า “ทุนนิยม” (เป็นคำที่ชาวนาหลายๆ คนยังไม่เข้าใจ) ที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วทำให้ชาวนาต้องเร่งรีบเพื่อให้ได้ผลผลิตเยอะขึ้นในแต่ละรอบปี ข้าพเจ้าจึงมีความสนใจถึงปัญหาและความสำคัญของอาชีพ ชาวนา มาเป็นแรงบันดาลใจในการศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้ที่มาจากความยากลำบากของชนชั้นกรรมาชีพชาวนา เพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างมุมมองใหม่ ด้วยเทคนิควิธีการต่างๆ ของกระบวนการสร้างสรรค์ เช่น การสร้างพื้นผิวบนพื้นผ้าใบของงานจิตรกรรม การชุบขีด การขีดสีออก และเพิ่มเนื้อสี เพื่อให้เกิดเป็นจังหวะของเส้นฟางข้าว ร่องรอย น้ำหนัก แสงเงา พื้นผิว ผ่านผลงานจิตรกรรมสีน้ำมัน

อิทธิพลจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มนุษย์มีความผูกพันกับธรรมชาติ เพราะธรรมชาติคือปรากฏการณ์ของโลกกายภาพถือว่าเป็นสิ่งมหัศจรรย์มากที่สร้างทั้งความสวยงาม ความวิเศษทางจิตใจหล่อเลี้ยงสิ่งมีชีวิตที่มีขนาดตั้งแต่เล็ก ๆ จนไปถึงจักรวาลและมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์โลกอย่างมาก ธรรมชาติเสริมสร้างความสวยงามทางธรณีวิทยา เช่น สร้างพื้นดิน ป่าไม้ แม่น้ำ ทะเล ฝนฟ้าอากาศ แสง สิ่งมีชีวิต และอีกมากมายที่ไม่สามารถบรรยายได้ มนุษย์มีความผูกพันกับธรรมชาติมาตั้งแต่อดีตกาล ธรรมชาติให้ความงามทั้งทางกายภาพและทางจิตใจ เสริมสร้างพัฒนาทางความคิดสุนทรียภาพทั้งทางตรงและทางอ้อม มนุษย์ได้มีการพึ่งพาอาศัยธรรมชาติมาช้านาน ใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ เช่น การปลูกสร้างอาคารบ้านเรือน การทำเกษตรกรรม การใช้พลังงานจากธรรมชาติ ฯลฯ ปัจจุบันสิ่งเหล่านี้ถูกเปลี่ยนแปลงไปโดยความมั่งคั่งของมนุษย์ ที่ใช้สอยธรรมชาติอย่างมากขึ้นเรื่อยๆ การทำ

เกษตรกรรมต้องพึ่งพาอาศัยธรรมชาติโดยตรงธรรมชาติ ได้เสริมสร้างสรรพสิ่งมากมายแก่โลก ให้พื้นดิน น้ำ ลม ฝนฟ้า อากาศ แสงแดด ความร้อน ความอบอุ่น ความชื้น ความหนาวเย็น เป็นต้น ชาวนาก็เป็นอีกหนึ่งอาชีพที่ต้องอาศัยปรากฏการณ์ของธรรมชาติเช่นเดียวกับสิ่งอื่นๆ บนโลกนี้ ในขณะเดียวกัน เมื่อมนุษย์มีการใช้สอยประโยชน์จากธรรมชาติ ก็ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียได้เช่นกัน ปัจจุบันมนุษย์ได้เริ่มมีการใช้สอยผลประโยชน์อย่างมากและเบียดเบียนธรรมชาติมากขึ้นทุกวัน ส่งผลเสียต่อโลกและตัวมนุษย์เอง

ภาพที่ 1 ภาพบรรยากาศของฤดูเก็บเกี่ยว การทำงานของเครื่องจักรกลทางการเกษตร
ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ ปี 2562

ภาพที่ 2 ภาพการเผาฟางของเกษตรกรเพื่อเตรียมไถพรวนในฤดูกาลทำนาครั้งต่อไป
ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ ปี 2562

ภาพที่ 3

ภาพพื้นที่นาที่ใช้การเผาฟาง ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ ปี 2562

ภาพที่ 4

พื้นที่ของทุ่งนาที่เผชิญกับภัยแล้ง ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ ปี 2562
ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ ปี 2562

ผลกระทบของระบบเศรษฐกิจที่มีต่อชาวนา

นอกจากผลกระทบจากข้อความข้างต้นแล้ว ในปัญหาทางเศรษฐกิจของไทยได้มีความประสบความสำเร็จต่อการพัฒนาชุมชนในชนบทและปัญหาความยากจน แต่อย่างไรก็ดีสภาพทางการเมืองอยู่เรื่อยๆ การเมืองของสังคมชาวนาไม่ได้มีรากฐานจากความหวาดกลัวทั้งที่สังคมของชาวนากำลังจะสูญหายไป แต่เป็นเพียงภาวะกลืนไม่เข้าคายไม่ออกเพียงต้องรักษาสังคมชาวนาไว้ ด้วยการลงทุนอย่างมหาศาลในการพัฒนาชนบท และรัฐบาลได้เริ่มอุดหนุนราคาผลผลิตทางการเกษตรไว้ ตามโครงสร้างพื้นฐาน ด้วยการส่งเสริมทางการเกษตร ตลอดจนการให้สิทธิการถือครองที่ดิน ฯลฯ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้มีชีวิตความเป็นอยู่มีความมั่นคงมากขึ้น และแน่นอนว่าการแก้ไขของปัญหาเหล่านี้ไม่ได้ทำให้ความเหลื่อมล้ำหมดไป แต่เป็นเพียงการพัฒนาและรักษาสังคมชาวนาไว้ไม่ให้หมดไป ที่มากกว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริงให้กับอาชีพชาวนา ไม่ว่าจะมีการลงทุนที่มากขึ้นของหน่วยงานของรัฐบาลก็ตาม ก็ยังทำให้เศรษฐกิจของชาวนายังมีผลผลิตที่ค่อนข้างต่ำอยู่ (แอนดรู วอร์คเกอร์, 2559) จากเนื้อหาเหล่านี้มีทั้งปัญหาของชาวนาในชนบท และเป็นปัญหาของระบบเศรษฐกิจหรือการจัดการของภาครัฐที่ยังถูกขังกลางด้วยคำว่า “ผลประโยชน์” ทำให้รัฐบาลไทยไม่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจของชนชั้นรากหญ้าในพื้นที่ชนบทสักทีมันจึงเป็นปัญหาของระบบที่แก้ไขกันไม่ได้มาตั้งแต่อดีตกาลจนถึงยุคปัจจุบันและยังทำให้ระบบของวิถีชีวิตชาวนาไทยไม่พัฒนาและเจริญก้าวหน้าแต่กลับมีฐานะที่ยากจนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ภาพที่ 5 ภาพบรรยากาศของสองข้างทางที่เต็มไปด้วยป้ายโฆษณาของเคมีภัณฑ์และป้ายขายที่นา ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ ปี 2562

อิทธิพลจากประสบการณ์ชีวิต

ภาคอีสานส่วนมากจะมีอาชีพหลักๆ ไม่กี่อย่าง และชาวนาหรืออาชีพทำนาปลูกข้าวเป็นตัวเลือกหลักอีกอาชีพ เพราะภาคอีสานถือว่าเป็นแหล่งพื้นที่ที่ผลิตข้าวที่ได้คุณภาพดีอีกหนึ่ง และพื้นที่ส่วนมากเป็นท้องทุ่งนาสลับกับไร่สวน เมื่อก่อนคนส่วนมากอาศัยอยู่บ้าน ไม่ค่อยออกไปทำมาหากินต่างถิ่นและมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเคารพต่อประเพณี มีความร่วมแรงร่วมใจในชุมชน จึงทำให้เกิดวัฒนธรรมและประเพณีที่หลากหลายเกิดขึ้นมากเกี่ยวกับการทำนาแบบดั้งเดิม ชาวนา ตามชนบทเน้นการทำนาปลูกข้าวเพื่อหล่อเลี้ยงชีวิตแก่คนในครอบครัว เหลือจากการกินก็นำไปขายที่ตลาดกลาง และครอบครัวของข้าพเจ้านั้นก็ประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรและทำนาเป็นหลัก เหมือนกับหลายๆ ครอบครัวอีกเช่นกัน ที่ได้สืบทอดมาจากบรรพบุรุษที่ทำสืบเนื่องกันมายาวนาน และตัวข้าพเจ้าเองก็ได้มีโอกาสสัมผัสกับเกษตรกรและเป็นชาวนาโดยตรง จึงพบเจอปัญหาและผลกระทบต่างๆ ที่ขึ้น เช่น สภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม ผลกระทบจากหน่วยงานภาครัฐที่มีนโยบายใหม่ๆ นายทุน ราคาสินค้าทางการเกษตร เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงมีความสนใจที่จะศึกษาประเด็นต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับชนชั้นกรรมาชีพชาวนาที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไปมากจากอดีต

ภาพที่ 6 ภาพบรรยากาศของการเก็บเกี่ยวผลผลิตของครอบครัวข้าพเจ้า
ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ ปี 2562

ภาพที่ 7 ภาพของการลงมือทำนาด้วยตนเอง (ไถนา) ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ ปี 2562

ภาพที่ 8 ภาพของการลงมือทำนาด้วยตนเอง (ปักดำกล้า) ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ ปี 2562

ภาพที่ 9 ภาพของการลงมือทำนาด้วยตนเอง (เก็บเกี่ยวผลผลิต)
ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ ปี 2562

อิทธิพลจากศิลปิน

อิทธิพลจากการศึกษาผลงานของศิลปินต่างประเทศ ที่ไม่ว่าจะศึกษามผลงานจากตำราจากหนังสือศิลปะ ฯลฯ มีความความชื่นชอบผลงานมากมาย แต่ที่ชื่นชอบและสนใจมากที่สุด ทั้งแนวคิด รูปแบบ วิธีการ ทางผลงานจิตรกรรม ที่มีอิทธิพลมากต่อการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้า เช่นผลงานของ อันเซล์ม คีเฟอร์ ได้รับอิทธิพลของการนำเสนอผลงานการใช้วิวทิวทัศน์ที่มากกว่าทิวทัศน์ เช่น การสื่อสารผ่านการเผาต้นพีชในไร่สวน รวมไปถึงการใช้ชุดสี พื้นผิว บรรยากาศที่พิเศษในผลงานบางชิ้นของ คีเฟอร์ และศิลปินอีกคนคือ วิลเลียม เทอร์เนอร์ ที่ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลจากการสร้างบรรยากาศของผลงานที่มีความโรแมนติก การจัดวางองค์ประกอบที่ดึงดูดความน่าสนใจและไร้ทิศทาง การสร้างแสงเงาจุดเด่นที่ดูกลับของบรรยากาศของสีที่ใช้ เป็นต้น หากสังเกตว่าศิลปินทั้งสองคนนี้มีความคล้ายคลึงกัน ด้วยการใช้ ธรรมชาติ สภาวะสิ่งแวดล้อม พื้นที่ที่เกิดเหตุจากความเป็นจริง ถ่ายทอดด้วยรูปแบบนามธรรม จึงนำเอาความสนใจนี้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้

จากการศึกษาผลงานของ อัลเซล์ม คีเฟอร์ ศิลปินชาวเยอรมัน มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้ามาก ทั้งทางกายภาพ การใช้ภาพวิวิธวิททัศน์ในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของเขาสื่อถึงการเผาต้นพีชในไร่สำหรับฤดูกาลหว่านเมล็ด และเรื่องของการใช้พื้นผิวในงานจิตรกรรมที่มีความน่าสนใจ ความน่าทึ่งของการใช้สีที่มีทั้งความหนาของชั้นสี การผสมกับวัสดุต่างๆ อีกทั้งยังมีความน่าสนใจในบรรยากาศของภาพที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกได้ดี ด้วยจังหวะของน้ำหนักในงานจิตรกรรมผสม ทั้งด้านเนื้อหาเรื่องราว รูปแบบวิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานและขนาดของผลงานที่ยิ่งใหญ่และทรงพลัง ของ อัลเซล์ม คีเฟอร์ ก็เป็นศิลปินอีกคนที่ส่งผลต่อกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า อันเซล์ม คีเฟอร์ มีการเล่นแร่แปรธาตุของการสลายตัวด้วยวัสดุฐานให้มีคุณค่าเป็นทองคำเสมือนการนำเอาวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการทำงานของเขา เช่น สีน้ำมัน สีอะคริลิก สีอิมัลชัน น้ำมันชะล้าง ฟาง รูปถ่ายและภาพพิมพ์แกะไม้ เป็นต้น มาสร้างสรรค์ให้เกิดคุณค่าขึ้น อัลเซล์ม คีเฟอร์ นั้นถือว่าเป็นศิลปินที่มีคุณลักษณะทางกายภาพ จิตวิทยา ปรัชญาและจิตวิญญาณที่ทรงพลังในเรื่องของการแปรสภาพหรือในการสร้างสรรค์ผลงานจากวัสดุฐาน ให้เกิดคุณค่าอย่างมหาดล ทั้งทางด้านทัศนธาตุที่ปรากฏผสมกับเนื้อหาเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอผ่านผลงานจิตรกรรมผสมของเขาได้อย่างสมบูรณ์ได้นั้น ย่อมมีการยอมรับของนักคิดหลายคนรวมถึง คาร์ล ยุงมองว่า การสลายตัวของวัสดุฐานนี้ เป็นตัวแทนกระบวนการทางจิตวิญญาณ ที่ซึ่งภาวะยุ่งเหยิงกับความสับสนหวังเป็นสิ่งจำเป็นในการนำไปสู่ภาวะแห่งการรู้แจ้งเชื่อกันว่าส่วนผสมของวัตถุดิบต่างๆ วัสดุฐานทั้งปรากฏและถูกนำเสนอในผลงานชิ้นนี้ประกอบจากการนำเสนอเชิงประวัติศาสตร์และสงครามมากกว่าจะเป็นภาพวิวิธวิททัศน์งดงาม แต่ก็นำเสนอผ่านวิวิธวิททัศน์ที่มีความซับซ้อนและยังมีเรื่องราวที่สื่อถึงการเผาต้นพีชในไร่สำหรับฤดูหว่านเมล็ดครั้งใหม่ ซึ่งหมายถึงชีวิตใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ภาพวิวิธวิททัศน์ของ อัลเซล์ม คีเฟอร์ ที่ถ่ายทอดอารมณ์ได้เป็นอย่างดี ด้วยส่วนผสมของสีกับวัสดุต่างๆ ได้ยกระดับคุณสมบัติทางกายภาพของกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานและการใคร่ครวญนั้นเป็นของเรื่องเป้าหมายของจิตรกรรม(สตีเฟน ฟาร์จิง, 2558)

ภาพที่ 10 ผลงานจิตรกรรมผสมของ อันเซล์ม คีเฟอร์ (Nigredo.) เข้าถึงเมื่อ 27 มีนาคม 2563
 เทคนิค สื่อผสมบนผ้าใบ
 ขนาด 130 x 218 นิ้ว
 ปีที่สร้าง ค.ศ.1984
 ที่มา : <http://arasoros.blogspot.com/2012/05/nigredo-anselm-kiefer.html?m=1>

จากที่ได้ศึกษาผลงานของ วิลเลียม เทอร์เนอร์ ข้าพเจ้ามีความสนใจในการใช้ค่าน้ำหนักของผลงานด้วยจังหวะ ทิศทาง ความพุ่งของสีที่มัว ความเคลื่อนไหวของบรรยากาศ ความโรแมนติก ฯลฯ ที่มีผลต่ออารมณ์ความรู้สึกที่น่าหลงใหล และการที่ วิลเลียม เทอร์เนอร์ มีการสัมผัสรับรู้ผลกระทบโดยตรงของเขาแล้วนำการรับรู้นั้นมาถ่ายทอดผ่านผลงานจิตรกรรม ข้าพเจ้าคิดว่าการกระทำหรือสิ่งที่ปรากฏบนผลงานของ วิลเลียม เทอร์เนอร์ นั้นมีความสอดคล้องกับกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า กระนั้นด้วยผลงานที่น่าดึงดูดอย่างน่าสนใจ ผลงานของเขามีลักษณะเป็นงานศิลปะแนวทดลองมากขึ้นเรื่อยๆ ด้วยแนวเส้นเชิงองค์ประกอบที่ไร้การควบคุมก็ทำให้เกิดสำนึกของความอลหม่านไร้ทิศทาง และการใช้สีที่ค่อนข้างจำกัดกับลวดลายของคลื่นและแสงที่ตกกระทบบนคลื่นใหญ่ที่ประกอบด้วยสภาพอากาศของพายุที่ปั่นเปกกันอย่างบ้าคลั่งปลุกเร้าสำนึกสภาวะเหมือนฝัน อันมาจากความรู้เรื่องของแสงและสีของเขาทำให้การควบคุมในส่วนขององค์ประกอบต่างๆ อย่างน่าสนใจ ให้มีเพียงเขาเท่านั้นที่จะคิดว่าควรวาดให้ไฟที่ลุกไหม้อยู่กลางกาบเรือเป็นสีเหลืองมะนาว เมื่อมองผ่านม่านทึบ ภาพเรือขนาดใหญ่ถูกคลื่นเหวี่ยงไปมานั้น เป็นการสะท้อนทางด้านความคิดของเทอร์เนอร์ ว่า “มนุษย์นั้นไม่อาจต้านทานพลังอันยิ่งใหญ่ของธรรมชาติได้” ด้วยลักษณะผลงานที่เป็น

งานศิลปะแนวทดลอง เหตุนี้ทำให้ผลงานของเขาได้รับคำวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมาก ทั้งเป็นการประณามและชื่นชมต่างๆ นานา แต่ผลงานของเทอร์เนอร์ก็แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นอันแรงกล้า และผลงานของเขาก็สามารถดึงดูดผู้ที่ได้ชมเป็นอย่างดีด้วยการจัดวางองค์ประกอบที่มีลักษณะคล้ายวังน้ำวนที่พบได้บ่อยในผลงานของเทอร์เนอร์(สตีเฟน ฟาร์ชิง, 2558)

ภาพที่ 11 ผลงานจิตรกรรมของโจเซฟ มัลลอร์ด วิลเลียม เทอร์เนอร์ (Snow Storm- Steamboat off a Harbour's Mouth.) เข้าถึงเมื่อ 27 มีนาคม 2563
 เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ
 ขนาด 36 x 48 นิ้ว
 ปีที่สร้าง รว. ค.ศ. 1842
 ที่มา : https://en.wikipedia.org/wiki/Snow_Storm:_Steam-Boat_off_a_Harbour%27s_Mouth

ทัศนคติเกี่ยวกับการสร้างสรรค์

ทัศนคติ คือเจตนาส่วนตัว ที่เกิดขึ้นได้ทั้งความชื่นชอบและความไม่ชอบ ต่อสิ่งที่เกิดขึ้นกับประสบการณ์การใช้ชีวิตตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันล้วนได้มาจากสิ่งแวดล้อม สภาพของจิตใจของข้าพเจ้า ทั้งด้านความคิด อารมณ์ ความรู้สึก หรือความงาม มาจากทัศนคติของข้าพเจ้าทั้งแง่บวกและแง่ลบ ความดี ความชั่ว ความจริง รวมไปถึงผลกระทบต่างๆ เพื่อมาสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ขึ้นมาตอบสนองทัศนคติของตนเองด้วยกระบวนการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้ขึ้น

ในการทำงานศิลปะด้วยความรักความศรัทธาและมีทัศนคติที่ดีเสมอ แม้กระนั้นจะสร้างขึ้นมากด้วยความบริสุทธิ์ใจหรือสร้างขึ้นมากด้วยเพื่อประสงค์สิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น ล้วนต้องมีทัศนคติที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์ภายในจิตใจได้สำนึกของบุคคลนั้น ทัศนคติถือว่าเป็นมูลฐานสำคัญต่อการสร้างสรรค์ผลงานในแนวทางใดทางหนึ่ง ที่ไม่ใช่การลอกเลียนแบบจากธรรมชาติหรือจากความคิดและรูปแบบของผู้อื่น ในการสร้างสรรค์นั้นถือว่าการสร้างสิ่งใหม่ขึ้นมาเสมอ ไม่ว่าจะป็นรูปทรงที่มาจากของจริงในธรรมชาติก็ตาม ล้วนนำมาเป็นแรงบันดาลใจทางด้านความคิดหรือจินตนาการ อารมณ์ ความรู้สึก ที่มีความงามที่เป็นทัศนะส่วนตัวของศิลปิน และสามารถแสดงออกถึงจิตใจและบุคลิกภาพของศิลปินผู้สร้างสรรค์ได้ การสร้างสรรค์ผลงานจึงเป็นงานต้นแบบที่ไม่ซ้ำใคร แม้แต่ผลงานของตนเองด้วยซ้ำ (ชุลุด นิยมเสมอ, 2559) ในผลงานศิลปะแต่ละชิ้นนั้น ก็สามารถบ่งบอกถึงตัวศิลปินได้อย่างดีทั้งทางด้านจิตใจ ด้านอารมณ์ หรือนัยยะต่างๆ ที่มีความเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ หรือเหตุการณ์บ้านเมืองสิ่งที่เกิดของบริบททางสังคมกับศิลปินผู้สร้างสรรค์ ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ นั้นทัศนคติถือว่ามีสำคัญอย่างมากต่อการทำงานศิลปะ

บทที่ 3

กระบวนการในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์

รูปแบบและเทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “รอย รากหญ้า” ข้าพเจ้าเลือกใช้กระบวนการทางจิตรกรรม ที่มุ่งเน้นรูปแบบ แบบกึ่งนามธรรม ด้วยการจัดวางองค์ประกอบของผลงานที่เป็นมุมมองจากที่สูง (Bird Eye View) และการกำหนดแสงเงาที่อิงจากธรรมชาติและแสงเงาที่มาจากวัตถุ เลือกมุมมองที่มีอิทธิพลมาจากธรรมชาติและจากทัศนคติของข้าพเจ้า การเลือกใช้รูปแบบกึ่งนามธรรมนี้เพื่อตอบสนองรูปแบบทางความคิดที่ได้วิเคราะห์แยกแยะประเด็นและปัญหาของเนื้อหาด้วย เส้นแสงเงา พื้นผิวที่ปรากฏขึ้น ด้วยองค์ประกอบที่ไร้ทิศทาง ร่องรอยที่ทับซ้อนกันทำให้ภาพเกิดความเสมือนจริงที่ไม่มีอยู่จริง เพื่อเป็นการตีความและเชื่อมโยงของรูปแบบกับเทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์ นำเสนอผ่านผลงานจิตรกรรม ที่มีระนาบ 2 มิติ ด้วยเทคนิควิธีการใช้สีของสีน้ำมันบนผ้าใบเป็นหลัก ผ่านกระบวนการเช็ด ขูด ขีด ฯลฯ เพื่อสอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องราวที่ต้องการจะถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกผ่านผลงานที่มีการสร้างสรรค์ หรือการสร้างรูปทรงใหม่ที่ไม่มีอยู่ในธรรมชาติหรือในโลกนี้ ซึ่งเป็นภาษาทางทัศนศิลป์ที่แสดงออกโดยตรงโดยไม่อ้างอิงสิ่งใดๆ นั้นเป็นสิ่งที่มีความพิเศษของการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นศิลปะนามธรรม ศิลปะแบบกึ่งนามธรรม ศิลปะแบบรูปธรรม และศิลปะแบบอื่นๆ การพัฒนาศิลปะในแต่ละยุคสมัยนั้นส่วนใหญ่จึงต้องแปรเปลี่ยนไปตามขั้นตอน จากศิลปะแบบเหมือนจริงไปสู่ศิลปะแบบกึ่งนามธรรม และกลายเป็นศิลปะนามธรรมที่สมบูรณ์ โดยเรื่องราวที่นำมาใช้สำหรับเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์นั้นส่วนมากเริ่มต้นจากความสะเทือนใจ และนำไปสู่เป็นแรงบันดาลใจ นั้นเริ่มต้นจากการเปิดใจให้อ่อนไหวและมองเห็น รับรู้ความรู้สึกของอารมณ์ทางจิตใจ แล้วจึงนำไปสู่ความกระบวนการทางความคิดและสติปัญญาตามทัศนคติ ในแนวความงามนิยม อารมณ์นิยม และศิลปะแนวคิดนิยม(อิทธิพล ตั้งโฉลก, 2550) ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับรสนิยมความชื่นชอบของผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะของแต่ละคน หรือตามสภาวะปัญหาสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เกิดขึ้นในช่วงขณะ

ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ทัศนธาตุเป็นสิ่งที่ใช้สำหรับสื่อสารถึงความหมาย การรับรู้ และการสัมผัสถึงการแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึก ความคิด เรื่องราวต่างๆ ได้อย่างตรงไปตรงมาและชัดเจนที่สุดในกระบวนการสร้างสรรค์ หรือการถ่ายทอดด้วย จุด เส้น สี รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก แสงเงา และพื้นผิว เป็นต้น การเลือกใช้ทัศนธาตุเป็นการสื่อสารโดยตรงระหว่างศิลปินกับผู้ดูผู้ชมผลงานเป็นลำดับต้นๆ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ขึ้นอยู่กับดุลพินิจและประสบการณ์ของผู้นั้นๆ อีกด้วย เมื่อนำทัศนธาตุทั้งหมดนี้มาสร้างสรรค์ด้วยกรรมวิธีการ หรือการประสานกันของทัศนธาตุอย่างกลมกลืน ก็เกิดเป็นทัศนธาตุที่มีความสมบูรณ์ขึ้น จากประสบการณ์ที่สะสมมาทั้งหมด ด้วยความคิด เรื่องราว ความสนใจต่างๆ นั่นก็สามารถสื่อสารและแสดงออกถึงสภาวะจิตใจของผู้ได้ไม่มากก็น้อย ในส่วนของการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้านี้เลือกใช้ทัศนธาตุหลักๆ 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้ กลุ่มแรกคำนึงถึงการใช้ เส้น น้ำหนัก พื้นผิวมาใช้เป็นทัศนธาตุหลัก และทัศนธาตุรองได้แก่ จุด สี รูปร่าง รูปทรง และแสงเงา ฯลฯ นอกจากนี้ทัศนธาตุยังเป็นภาษาในการแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึก ความคิด เรื่องราว และความหมายในการสื่อถึง “สาร” ด้วยการถ่ายทอดออกมา ด้วยจุด ด้วยสี ด้วยแสงเงาหรือน้ำหนัก และด้วยพื้นผิวอย่างใดอย่างหนึ่งก็สามารถใช้ในการสื่อสารของผลกระทบภายในจิตใจและสมองไปถึงผู้ดูได้ และหากใช้ทัศนธาตุทั้งหมดมาสร้างสรรค์หรือประสานกันอย่างประณีตด้วยความกลมกลืนความครบถ้วนสมบูรณ์ก็สามารถแสดงถึงพลังแห่งภาษาภาพอย่างมีอานุภาพมหาศาลได้เช่นกัน(อิทธิพล ตั้งโฉลก, 2550)

จุด (Point) เป็นทัศนธาตุเบื้องต้นที่สุดในกระบวนการสร้างสรรค์ เพราะจุดไม่มีทั้งความกว้างและความยาวเป็นเพียงจุดจุดหนึ่งเท่านั้น ขนาดของจุดเล็กใหญ่เกิดขึ้นตามพื้นที่ตามจังหวะตามความเหมาะสม ในการทำงานสร้างสรรค์ด้วยจุดนั้นเริ่มตั้งแต่กระบวนการแรกอย่างการจุดเพื่อวางโครงสร้างหลักตามสัดส่วนของผลงาน การหยดของน้ำสี หรือเกิดจากร้อยรอยของพื้นผิวที่มาจากจังหวะความบังเอิญของเนื้อสีที่ปรากฏ จนรวมไปถึงการใช้จุดเพื่อเก็บรายละเอียดของผลงาน เช่น รายละเอียดของเม็ดหินดินทราย เป็นต้น นอกจากนี้จุดที่พบในผลงานนั้นยังเกิดจากความบังเอิญของเทคนิควิธีการต่างๆ สามารถบ่งบอกถึงความเสื่อมโทรมของวัตถุนั้นได้เช่นกัน ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับสภาพความเหมาะสมของบรรยากาศ จังหวะของผลงานในชิ้นนั้นๆ

เส้น (Line) เส้นถือว่าเป็นทัศนธาตุหลักที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน เส้นที่ปรากฏในผลงานเกิดจากการขีดขีด การปาด การขีดสีออก ร่องรอยของพื้นผิวที่เตรียมไว้ จังหวะของฝีแปรง ฯลฯ ตามวัตถุนั้นๆ ที่มีทั้งความอิสระของเส้น และเส้นที่เกิดจากการบังคับของเส้นที่ประสานกันไปมา การแสดงออกทางเชิงสัญลักษณ์ด้วยเส้น เพื่อให้เห็นถึงร่องรอยของการถูกกระทำจากการเปลี่ยนแปลงของช่วงเวลาต่างๆหรือมาจากร่องรอยการสูญเสีย รอยของการไถ รอยของล้อรถหรือเครื่องจักรกลทางการเกษตรที่มีการเหยียบย่ำบดขยี้ด้วยลักษณะต่างๆ และเส้นของต้นข้าว ต้นหญ้า ฟางข้าวที่แห้งตายแล้วเพื่อสื่อถึงวิถีชีวิตของชนชั้นกรรมาชีพชาวนา นอกจากนี้การใช้เส้นนั้นเราสามารถสร้างกระทำ

ได้อย่างรวดเร็วตามสัญญาณและสติปัญญา เพื่อแสดงให้เห็นถึงแก่นแท้ของเรื่องราวที่สะท้อนถึงผลกระทบต่างได้เป็นอย่างดีที่สุด

สี (Color) ในการใช้โทนสีเพื่อเป็นการควบคุมบรรยากาศของผลงานด้วย ค่าน้ำหนัก อ่อนกลาง เข้ม ของสี สีที่ปรากฏในผลงานส่วนใหญ่จึงมีลักษณะเป็นสีที่คุมโทนตามค่าของแสงเงา เพื่อแสดงออกถึงภาพบรรยากาศที่มีด นุ่มลึก ในบางส่วนของสีที่เป็นสีของวัตถุทางธรรมชาติทั่วไป แต่จะมีปริมาณสีที่น้อยกว่าสีที่เกิดจากสภาวะทางอารมณ์หรืออุดมคติ ความหนาความบางของเนื้อสีก็ส่งผลต่อการรับรู้ทางความรู้ที่สื่อเนื้อหาเรื่องราว และมีความขัดแย้งของสีด้วยสีที่ตัดกันเพื่อเกิดเป็นข้อเปรียบเทียบของวัตถุ ทำให้เกิดความสมดุลของภาพรวมของผลงานแต่ละชิ้น

น้ำหนัก (Tone) น้ำหนักเป็นส่วนที่สำคัญของผลงานที่มีทั้งความอ่อนความเข้มของค่าสี เกิดขึ้นจากสภาวะทางจิตใจที่มีต่อความทุกข์ยากลำบาก ส่งผลกระทบโดยตรงต่อสายตาและความรู้สึกที่แล้งแค้น มีดมนหมองมัวซึ่งเกิดจากอำนาจของระบบทุนนิยมที่เข้ามาครอบงำบริบทของวิถีชีวิตชาวนา ด้วยการแทนค่าน้ำหนักด้วยปริมาตรของรูปทรงต่างๆและเป็นการส่งเสริมที่ทำให้เกิดจุดเด่น จุดรอง และควบคุมบรรยากาศที่มีความเคลื่อนไหวด้วยการนำสายตาจากจุดหนึ่งไปยังจุดหนึ่ง น้ำหนักที่ตัดกันนั้นจะมีแรงดึงดูดความน่าสนใจ ที่บ่งบอกถึงอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อสถานที่และสถานการณ์นั้นได้อย่างตรงไปตรงมา ว่าคืออะไร เป็นอะไร เกิดเหตุอะไรขึ้น และมีความสำคัญอย่างไรต่อสาระสำคัญที่ต้องการสื่อสาร

พื้นผิว (Texture) พื้นผิวถือว่าเป็นธาตุที่มีความสำคัญในการสร้างสรรค์ของผลงานที่ใช้พื้นผิวเป็นหลักทางภาษาทางจิตรกรรม มีทั้งพื้นผิวลวงที่เกิดจากค่าความต่างของสี และพื้นผิวที่สร้างจำลองให้ใกล้เคียงความเสมือนจริงของกายภาพของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและเกิดจากการกระทำของมนุษย์ และลักษณะของพื้นผิวเกือบจะสร้างรูปทรงขึ้นได้ด้วยตัวมันเอง และสัมผัสถึงความหนักแน่นได้โดยตรงไปตรงมาทางสายตา และยังตอบสนองต่อการรับรู้ได้ดี พื้นผิวสามารถปรากฏร่องรอยของการเหยียบย่ำ รอยที่เกิดจากการบดขยี้ของวัตถุที่มีความหนักแน่น สาระสำคัญของเนื้อหาเรื่องราวที่ต้องการสื่อสารทางเชิงสัญลักษณ์ ผ่านร่องรอยของล้อตะขาบของเครื่องจักรกลทางการเกษตรที่บดกดทับลงบนพื้นของดินและร่องรอยของดินที่แตกกระจาย ที่มีทั้งความหยาบความละเอียด ความเป็นระเบียบของพื้นผิวนั้นมาจากการสื่อสารถึงระบบอุตสาหกรรมหรือเทคโนโลยีได้ และยังทำให้เกิดความรู้สึกที่ขาดหรือเกิน ความสมบูรณ์ ความไม่สมบูรณ์ของวัตถุต่างๆ ได้อย่างตรงไปตรงมา

รูปทรง (Form) รูปทรงเป็นการแบ่งสัดส่วนและปริมาตรต่างๆ ที่สัมพันธ์กันในตัวของวัตถุ จากค่าความต่าง ของเส้น สี น้ำหนัก แสงเงาที่ทำให้เกิดรูปทรงความเด่นชัดของวัตถุ ซึ่งมีหลักโครงสร้างความถูกต้องของพื้นที่ของท้องทุ่งนาที่เกี่ยวข้องในการดำเนินชีวิตของข้าพเจ้า การกระจาย

ของรูปทรงที่ไม่ค่อยชัดเจนนั้นข้าพเจ้ากำหนดให้เป็นไปตามรูปแบบที่สร้างสรรค์ตามความคิดที่มาจากนามธรรม เพื่อเป็นสาระสำคัญของเนื้อหาที่เกิดรูปทรงทางธรรมชาติ

พื้นที่ว่าง (Space) ที่ว่างเป็นสิ่งที่อยู่เองตามธรรมชาติ เป็นบริเวณหนึ่งที่ถูกกำหนดของเส้นรอบนอกทำให้เกิดทั้งรูปร่างรูปทรงขึ้น การปรากฏของพื้นที่ว่างของผลงานมีหน้าที่ในการช่วยลึกลับจุดเด่นจุดตรงให้ชัดเจน ในบางครั้งที่ว่างก็เกิดขึ้นตามทัศนคติ ความหวัง การรอคอยช่วงเวลาต่างๆ ความว่างเปล่าภายในจิตใจของวิถีชีวิตชาวนา และรวมไปถึงบรรยากาศที่ห่อหุ้มกระจายอยู่ทั่วทั้งภาพ มีที่ส่วนสำคัญต่อรูปแบบ จึงหวนเกิดขึ้นตามความเคลื่อนไหวของธรรมชาติที่เป็นจริง

มุมมอง (Perspective) มุมมองถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมากในกระบวนการสร้างสรรค์เพราะเป็นการกำหนดองค์ประกอบของภาพรวมทั้งหมดของผลงานชิ้นนั้นๆ และยังสามารถบ่งบอกถึงกายภาพและรูปแบบของผลงาน ข้าพเจ้าเลือกใช้มุมมองของวิวิวิททัศน์ของทุ่งนาเป็นสัญลักษณ์ในการสื่อสาร ซึ่งเป็นมุมมองที่มีอิทธิพลมาจากธรรมชาติและจากทัศนคติ โดยให้ความสำคัญไปในทางที่เป็นมุมมอง จากข้างบนลงล่าง (Bird Eye View) ที่สอดคล้องกับความต้องการของรูปแบบกึ่งนามธรรม ซึ่งเป็นการรวบรวมส่วนต่างๆ ของบริบทสิ่งแวดล้อมจากท้องทุ่งนาที่มีความงดงาม มาประกอบรวมกันด้วยการจัดวางองค์ประกอบตามความเหมาะสมของภาพ และอีกนัยยะหนึ่งก็ยังสามารถสื่อความหมายในทางด้านเนื้อหาเรื่องราว เช่น เป็นมุมมองของกลุ่มคนที่มีอำนาจสูงกว่าสามารถมองเห็นเป็นภาพกว้างกว่า มุมมองของชนชั้นกรรมมาชีพที่ต่ำกว่าตน ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ของอำนาจระบบทุนนิยม

ความขัดแย้ง (Conflict) ความขัดแย้ง เป็นส่วนที่ต้องมีการสร้างสรรค์ ทำให้ผลงานเกิดความน่าสนใจขึ้นทั้งด้านทัศนะที่ส่งผลไปถึงด้านเนื้อหาเรื่องราว มีการตอบโต้ของทัศนธาตุแต่ละอย่าง เช่น การขัดแย้งในส่วนของร่องรอยพื้นผิวของงานจิตรกรรม ความขัดแย้งของน้ำหนักและแสงเงาที่ทำให้ภาพเกิดความเด่นชัดและส่งเสริมกันและกัน ความขัดแย้งของสีของวัตถุและการแบ่งสัดส่วนความแตกต่างของวัตถุแต่ละอย่างออกจากกัน ที่เห็นได้ชัดเจนเกือบทั้งหมดจะเห็นได้ว่าความขัดแย้งของสัดส่วนการแบ่งแยกของร่องรอยกับส่วนที่เป็นต้นข้าวหรือสิ่งที่มีชีวิตเกิดขึ้นใหม่ นั้นเป็นการขัดแย้งทางเนื้อหาเรื่องราว เช่น ความขัดแย้งของสังคมชาวนากับการเข้ามามีบทบาทของอำนาจ ความขัดแย้งของผลประโยชน์ต่างๆ ทั้งนี้ทั้งนั้นเกิดขึ้นกับความสำคัญของประเด็นและช่วงเวลาต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ความสมมาตร (Symmetry) ความสมมาตรเป็นการจัดการของสัดส่วนของภาพรวมทั้งหมดของผลงาน ที่ต้องคำนึงถึงความสมดุลภาพในการวางตำแหน่งของจุดเด่นจุดตรง หรือ การแบ่งความสำคัญของรายละเอียดที่มีปริมาณที่น้อยกว่าในส่วนที่เป็นน้ำหนักของพื้นที่ว่างก็สามารถเกิดความสมมาตรแบบที่มั่นคง แต่ในผลงานบางชิ้นก็มีดุลภาพแบบอสมมาตร ด้วยการให้ส่วนที่เป็นจุดเด่นของผลงานไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง เช่น การให้ความสำคัญของน้ำหนักแสงเงาที่เป็นแสงสว่าง

เพียงจุดๆ เดียว ทำให้ขาดความสมดุลต่อผลงานชิ้นนั้นๆ ได้ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับการจัดวางองค์ประกอบ ตั้งแต่แรกตามภาพร่างที่พยายามมุ่งเน้นความสำคัญไปในทิศทางนั้นๆ

โทน (Tone) ในส่วนของการเลือกใช้โทนสีเป็นอีกอย่างหนึ่ง ที่เป็นสิ่งที่มีไว้เพื่อควบคุมชุดสี และน้ำหนักของผลงานในการสร้างสรรค์ มีความสำคัญไม่น้อยกว่า ทิศทางอื่นๆ อีกมากมาย เพราะ โทนสีสามารถส่งผลของการรับรู้ต่ออารมณ์ความรู้สึกได้โดยตรง และทำให้บรรยากาศของภาพรวมนั้น มีความกลมกลืนไปในทิศทางเดียวกัน โทนสีส่วนใหญ่จะเน้นถึงการรับรู้ที่ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อสภาพวิถีชีวิต สิ่งแวดล้อมของ ทุ่งนา มีทั้งความแล้งแค้น ความอุดมสมบูรณ์ ฯลฯ ข้าพเจ้าจึงเลือกใช้โทนสีที่มีการควบคุมเพียงโทนด้วยสีเดียว และอาจจะมีการตัดกันของคู่สีคู่ตรงข้ามบ้าง การลอกเลียนกลุ่มสีที่ค่อนข้างใกล้เคียงสีที่มาจากธรรมชาติ โดยให้ความสำคัญของน้ำหนักของผลงาน มากกว่าสีที่จะเกิดขึ้น และได้พัฒนาผลงานที่ผ่านมาจากปัญหาในส่วนต่างๆ และสังเกตว่าในการสร้างสรรค์ที่ควบคุมโทนสีค่อยๆ เหลือเพียงน้ำหนักของสี ขาว เทา ดำ ก็สามารถสื่อสารต่อการรับรู้ได้ดีและยังมีความเป็นนามธรรมมากขึ้น การสร้างสรรค์ผลงานด้วยค่าน้ำหนัก ขาว เทา ดำ นั้นข้าพเจ้าก็ได้แรงบันดาลใจมาจากการถูกเผาไหม้ของฟางข้าวที่มีความน่าสนใจด้วยจังหวะ ทิศทาง ที่น่าสนใจ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

1. อุปกรณ์ในการเตรียมข้อมูล

- กล้องถ่ายรูป (ใช้กล้องโทรศัพท์)
- ภาพถ่ายจากอินเทอร์เน็ต
- สมุดสเก็ต ดินสอ ยางลบ
- ภาพร่าง

2. อุปกรณ์สำหรับการสร้างสรรค์ผลงาน

- เฟรมไม้ที่ขึงด้วยผ้าใบ
- สีสำหรับเตรียมพื้น (รองพื้นเพื่อสร้างพื้นผิวร่องรอยที่มีความหนา)
- ลูกกลิ้งที่สร้างขึ้นเอง (เพื่อสร้างร่องรอยของล้อรถเกี่ยวข้าวหรือรอยของเครื่องจักรทางการเกษตร)
- สีน้ำมัน และน้ำมันลินสีดและเคมีเคลือบภาพ (Retouching Varnish), สีอะคริลิก
- แปรงและพู่กัน พู่กันยาง เกรียง ขนาดต่างๆ
- ถาดผสมสี
- ผ้า คัดเต็ลบัต (สำหรับการขูด การเช็ด)
- พู่กันเข็ม พู่กันกระดาษทราย กระดาษทราย

ภาพที่ 12 ภาพขั้นตอนการเตรียมเฟรมไม้ที่ซึ่งด้วยผ้าใบ

ภาพที่ 13 ภาพขั้นตอนการเตรียมสีรองพื้น (สีทาบ้าน เกรด A)

ภาพที่ 14 ภาพกลิ้งขนาดต่างๆ ที่จำลองจากล้อของเครื่องจักรกลทางการเกษตร

ภาพที่ 15 ภาพสีอะคริลิก สำหรับไว้รองพื้นผลงานชิ้นแรก

ภาพที่ 16 ภาพสีน้ำมันและน้ำมันลินสีดและเคมีเคลือบภาพ (Retouching Varnish)

ภาพที่ 17 ภาพพู่กันขนาดต่างๆ

ภาพที่ 18 ภาพแปรงขนาดต่างๆ

ภาพที่ 19 ภาพจานสี สำหรับรองผสมสี

ภาพที่ 20

ภาพผ้าสะอาดและคัตเติลบัด

ภาพที่ 21

ภาพฟูกันเข็มและฟูกันกระดาศหลายขนาดต่างๆ (สร้างขึ้นเอง)

ภาพที่ 22 ภาพกระดาดขทราย

ขั้นตอนการลงพื้นที่เก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลเบื้องต้นเพื่อหาประเด็นและมุมมองต่างๆ จากอาชีพชาวนา หลักๆ แบ่งออกเป็น 2 ช่องทาง คือ ช่องทางแรกการลงไปศึกษากับสถานที่จริง การสัมภาษณ์โดยตรงจากชาวนา การลงไปอยู่สัมผัสกับวิถีชีวิตจริง และช่องทางที่สองเป็นการศึกษาข้อมูลจาก อินเทอร์เน็ต เช่น ข้อมูลจาก Facebook ข้อมูลจาก YouTube ข้อมูลจาก Google รวมไปถึงจากหนังสือต่างๆ

การลงเก็บข้อมูลจากพื้นที่จริงเป็นข้อมูลดิบที่ได้มาโดยตรงการลงไปสัมผัสรับรู้ถึงความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ทำให้เห็นมุมมองวิถีชีวิตที่แท้จริงที่แตกต่างกันออกไปเน้นเป็นการเก็บภาพด้วยภาพถ่ายเป็นหลักการเลือกมุมมองที่หลากหลาย บันทึกการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา แม้แต่การเข้าไปสัมภาษณ์กับชาวนาโดยตรงถึงแม้จะไม่ใช้ข้อมูลที่ปรากฏภาพแต่สามารถเสริมชุดข้อมูลที่ได้จากภาพถ่ายให้ดีขึ้นในส่วนของสถานที่ที่ลงไปเก็บข้อมูลหลักๆ จะเป็นทุ่งนาทางภาคอีสาน อยู่แถวจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นบ้านเกิดของข้าพเจ้าเอง และรองลงมาจะเป็นข้อมูลจาก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เป็นต้น

การเก็บข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตหลักๆ มาจากการฟังบทสัมภาษณ์ของชาวนาหรือชาวสารต่างๆจากช่องทาง YouTube ประเด็นความสำคัญปัญหาของชาวนาในแต่ละภูมิภาคเพื่อเกิดความ

หลากหลายของแง่มุมประเด็นปัญหาต่างๆ และภาพถ่ายจาก Google และ Facebook และข้อมูลจากหนังสือที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมเศรษฐกิจเกี่ยวกับชาวนา และหนังสือศิลปะ เป็นต้น

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้แล้วนำข้อมูลมาคัดเลือกส่วนที่น่าสนใจเพื่อวิเคราะห์ถึงผลกระทบประเด็นสิ่งที่พบเจอมาสร้างข้อมูลตามทัศนคติของข้าพเจ้า เพื่อทำภาพร่างและสร้างสรรค์งานจิตรกรรมในลำดับต่อไป

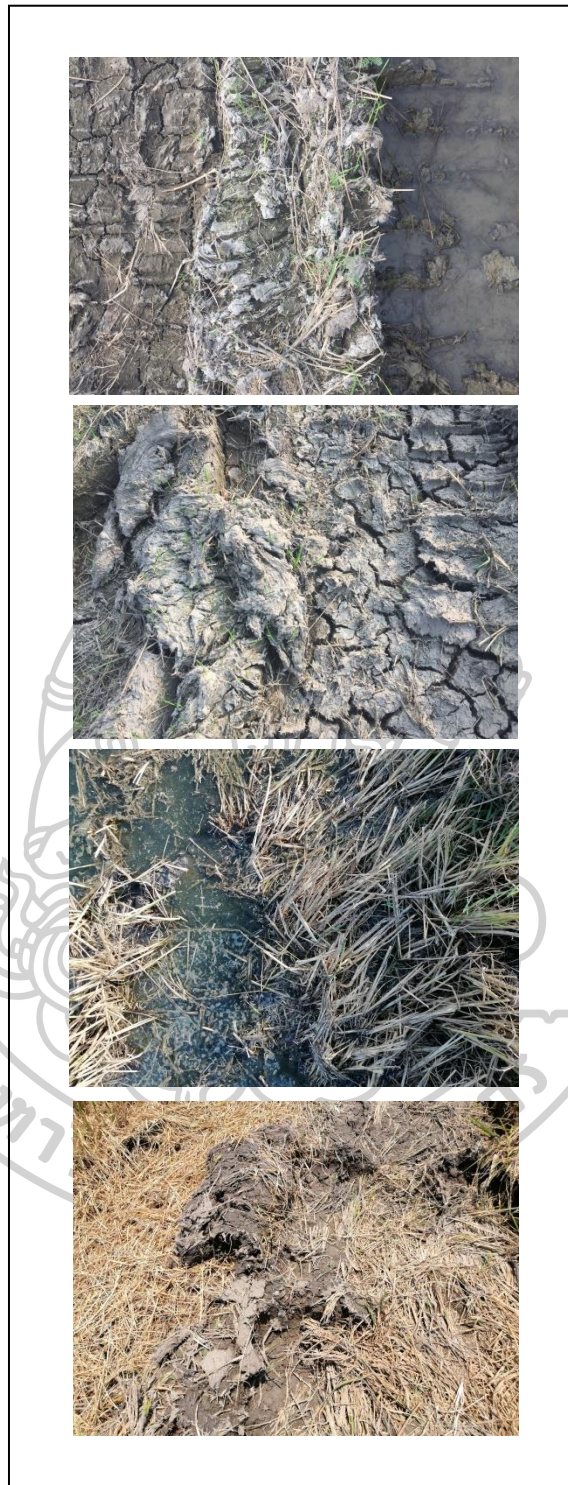
ขั้นตอนวิธีการสร้างสรรค์

1. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมและหาข้อมูลก่อนทำงาน เป็นการลงพื้นที่กลุ่มเป้าหมายจากทุ่งนา และบริเวณรอบๆ ชุมชนที่ทำเกษตรกรรม รวมทั้งบริเวณของชุมชนของข้าพเจ้าเอง ส่วนใหญ่จะเก็บข้อมูลด้วยภาพถ่ายจากมุมมองต่างๆ ที่พบเห็นสิ่งที่น่าสนใจบนท้องทุ่งนา มุมมองที่เลือกถ่ายเป็นเพียงมุมมองหนึ่งและเป็นการมองจากที่สูงลงล่าง และภาพบรรยากาศสิ่งแวดล้อมโดยรวมของกายภาพพื้นที่นั้นๆ นอกจากการถ่ายภาพก็มีโอกาสสัมภาษณ์สอบถามข้อมูลจากชาวนา และข้อมูลเสริมจากอินเทอร์เน็ต ที่มีความหลากหลายของที่มา เพื่อรวบรวมข้อมูลมาสังเคราะห์พิจารณาหาคำประกอบทางศิลปะต่อไป

ภาพที่ 23 ภาพบรรยากาศการเข้าไปขออนุญาตสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากชาวนา เขตจังหวัดนครปฐม ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ ปี 2562

ภาพที่ 24

ภาพถ่ายรายละเอียดสิ่งที่น่าสนใจเพื่อมาเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์
ภาพโดยผู้วิจัยสร้างสรรค์ ปี 2562

2. **ขั้นตอนการทำภาพร่าง** เมื่อได้ข้อมูลดิบมาจากภาพถ่ายเพื่อมาวิเคราะห์แยกแยะหาองค์ประกอบและความลงตัวด้วยการทำภาพร่าง ซึ่งเป็นวิธีการเบื้องต้นของกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน ที่ใช้การวาดเส้น ที่คำนึงเพียงน้ำหนัก ทิศทาง แสงเงา เป็นต้น ตามจินตนาการและทัศนคติของข้าพเจ้า กระทำภาพร่างนั้นส่วนมากจะมีขนาดเล็ก ใหญ่ แตกต่างกันขึ้นอยู่กับวัสดุอุปกรณ์ ก่อนที่จะนำมาขยายเป็นผลงานจริงต่อไป

ภาพที่ 25 ภาพส่วนหนึ่งของภาพร่างด้วยดินสอและปากกาดำ

3. การเตรียมเฟรมผ้าใบ เฟรมหรือระนาบที่รองรับของการวาดภาพหรือการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม ซึ่งจะเป็นระนาบ 2 มิติ โดยส่วนใหญ่จะมีโครงสร้างเป็นไม้ และขึงทับด้วยผ้าใบตามขนาดตามความต้องการ ในส่วนของการเลือกใช้เฟรมข้าพเจ้าเลือกใช้เฟรมที่มีขนาดใหญ่และแข็งแรงทนทาน ในส่วนของผ้าใบก็ขึ้นอยู่กับความจำเป็นของขนาดเฟรมและความหนาของผ้าใบที่มีความทนทาน เป็นต้นก่อนจะขึงและยิงด้วยแม่เหล็กหรือตอกด้วยตะปูมาความเหมาะสม

ภาพที่ 26

ภาพขั้นตอนการเตรียมเฟรมผ้าใบ

4. **ขั้นตอนการเตรียมพื้น** เมื่อมีความพร้อมของเฟรมผ้าใบหรือภาพร่างแล้วนั้น ขั้นตอนต่อมา คือ การขยายภาพร่างตามความเหมาะสมของขนาดขนาดเฟรม และการจัดวางองค์ประกอบหลักๆ แล้วจึงลงทับด้วยพื้นชั้นแรกด้วยสีอะคริลิกสีขาวที่มีความเข้มข้นของเนื้อสีสูง เพื่อสร้างผิวชั้นแรกที่ ระบายไว้วางทั้งภาพ จากนั้นก็ลงพื้นชั้นที่สอง (ซึ่งจะมีความหนาของเนื้อสีที่มากกว่าพื้นชั้นแรก) แล้ว ใช้ลูกกลิ้ง กลิ้งไปตามองค์ประกอบที่วางไว้ซึ่งเป็นลูกกลิ้งที่ทำขึ้นพิเศษ (เป็นการจำลองของรอยล้อ ตะขาบของเครื่องจักร) และเก็บรายละเอียดตามความเรียบร้อยของพื้นผิวอีกชั้นจนพึงพอใจแล้ว จากนั้นก็ลงด้วยน้ำสีอะคริลิกบางๆ เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศเบื้องต้นของผลงาน

ภาพที่ 27

ภาพการสร้างพื้นผิวจำลองรอยล้อของเครื่องจักรด้วยสีขาว

ภาพที่ 28

ภาพขั้นตอนการเตรียมพื้นด้วยน้ำสีอะคริลิก

5. การเตรียมสีจริงของผลงาน ซึ่งจะระบายทับพื้นทั้งหมดด้วยเนื้อสีที่ต้องการ ระบายทับจนเต็มเฟรม สีจะมีความความเข้มที่สุด เช่น สีดำ เป็นต้นและมีความโปร่งในตัวระบายกระจายไปในส่วนที่ต้องการ เพื่อกำหนดสร้างบรรยากาศของผลงาน ในส่วนองค์ประกอบที่วางไว้ก่อนหน้านี้ จะปรากฏขึ้นตามร่องรอยพื้นผิวที่เตรียมไว้ก่อนหน้านี้แล้ว จากนั้นจะใช้ผ้าสะอาดเช็ดสีออกเพื่อเป็นการกำหนดแสงและทิศทางรวมไปถึงบรรยากาศโดยรวมของชิ้นงาน ในขณะเดียวกันก็สามารถสร้างรายละเอียดหรือสาระสำคัญเบื้องต้นด้วยการขีดขีด เช็ดออก ระบายสีทับ ด้วยวิธีที่แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงที่ได้จากภาพถ่ายของข้อมูลที่เตรียมไว้ และการเก็บรายละเอียดรอบสุดท้ายที่มีความชัดเจนของวัตถุขึ้นด้วยการขีดขีดด้วยพู่กันเข้มที่เป็นส่วนของบริเวณที่โดนแสง และระบายสีเพิ่มในส่วนที่เป็นเงาของวัตถุ

ภาพที่ 29 ภาพขั้นตอนการลงสีภาพรวมของผลงาน

ภาพที่ 30 ภาพขั้นตอนการเซ็ด เพื่อสร้างบรรยากาศและรายละเอียดของผลงาน

ภาพที่ 31

ภาพขั้นตอนการเก็บรายละเอียด (จุดด้วยฟูกันเข้ม)

ภาพที่ 32

ภาพรายละเอียดบางส่วนของผลงาน

6. เคลือบเพื่อรักษาผลงาน เมื่อสร้างสรรค์ผลงานเสร็จแล้ว เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเรียบร้อยของสีที่เกิดจากการเช็ดออกและระบายทับนั้น ข้าพเจ้าใช้การเคลือบด้วยวิธีทาสีซึ่ง ที่สามารถทำให้ค่าของน้ำหนักสี ความแตกต่างทั้งความด้านความมันเงาให้มีความเท่ากันและยังเป็นการรักษาผิวหน้าของสีและผลงานได้ในระดับหนึ่ง

ภาพที่ 33

ภาพการเคลือบด้วยวิธีทาสี

บทที่ 4

วิเคราะห์การพัฒนาและการสร้างสรรค์งานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในช่วงที่ 1

ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ในช่วงแรกเป็นการค้นคว้าข้อมูลจากพื้นที่จริงเพื่อหาแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมรูปแบบกึ่งนามธรรม ด้วยรูปแบบที่ไม่ชัดเจนทางรูปแบบทำให้สอดคล้องกับความคิดของข้าพเจ้าที่มีต่อชาวนาในปัจจุบันที่มีความคลุมเครือ ความหลากหลายของประเด็นที่เกิดขึ้นเรื่อยๆ จากที่ศึกษาหาข้อมูลในช่วงนั้นมีความสนใจประเด็นที่เกิดขึ้นกับสภาพวิถีชีวิตของชาวนาโดยมุ่งเน้นไปที่ประเด็นของเคมีภัณฑ์ทางการเกษตรที่มีผลต่อตัวเกษตรกรหรือชาวนา ก่อนที่จะเริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้นเรื่อยๆ การแทนค่าของสัญลักษณ์ต่างๆ ในผลงาน เช่น เลือกใช้ลักษณะของสภาพของฟางข้าวมาเป็นองค์ประกอบหลักมาแทนสภาพจิตใจของวิถีชีวิตชาวนา ผ่านมุมมองจากทัศนคติของข้าพเจ้าจากการเก็บข้อมูลในเบื้องต้น ประเด็น สภาวะการณ์ต่างๆ ที่พบเจอ การสร้างมุมมองให้เกิดขึ้นใหม่ และสัญลักษณ์ที่สองคือพวกเศษซากขยะที่มาจากชาวนาหรือขอขุดยาฆ่าหญ้า ยาไล่แมลง บรรจุภัณฑ์ทางเคมีภัณฑ์ ที่ใช้กันอย่างมั่งคั่งจนก่อให้เกิดผลเสียและย้อนมาทำลายต่อสุขภาพของคนและสัตว์เองเป็นต้น การสร้างบรรยากาศภายในผลงานให้มีความรู้สึกถึงความแห้ง ความเสื่อมโทรม ของสภาพของทุ่งนาด้วยทัศนธาตุจากความเป็นจริงที่ปรากฏอยู่และมีความสวยงามการสร้างจังหวะของฟางข้าว ต่อของต้นข้าวที่กำลังเนาเปียกให้มีความน่าสนใจที่แอบแฝงด้วยความอันตรายเกิดเป็นความงามที่หตุหุใจได้พอสมควร

เทคนิคที่เลือกใช้ในงานจิตรกรรม ด้วยการรองพื้นชั้นแรกด้วยมีอะคริลิกเพื่อสร้างพื้นผิวลวงและใช้สีน้ำมันเป็นหลักในการสร้างสรรค์ ด้วยเทคนิควิธีการชุดสีด้วยผ้าและคัตเตอร์เพื่อเกิดเส้นและสีชั้นแรกๆที่ปรากฏขึ้น การเลือกใช้กลุ่มสีของโทนร้อนที่มีปริมาณที่มากกว่าโทนเย็นทำให้บรรยากาศของผลงานที่แห้งแล้ง เป็นต้น

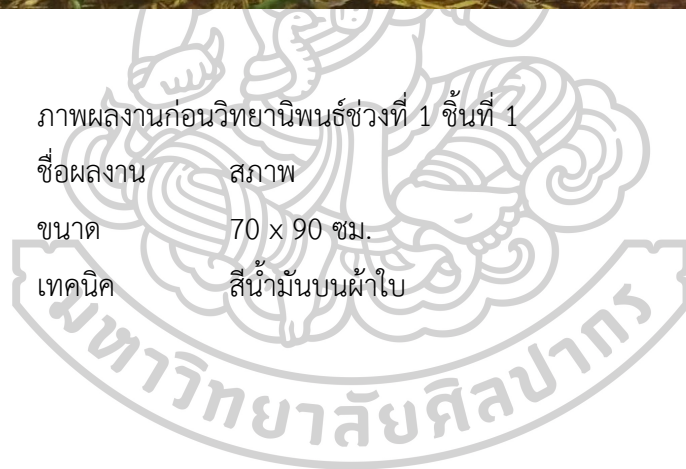
ภาพที่ 34

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน สภาพ

ขนาด 70 x 90 ซม.

เทคนิค สีนํ้ามันบนผ้าใบ

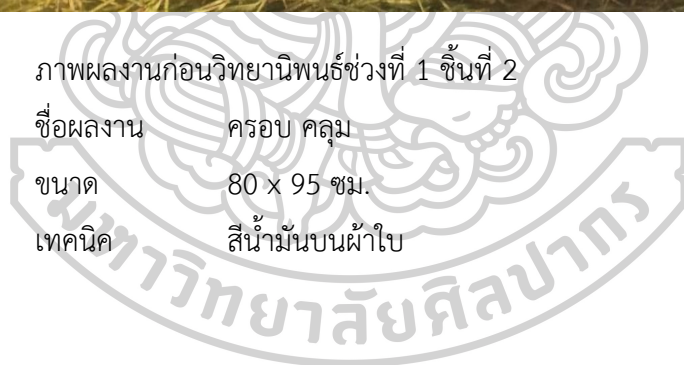
ภาพที่ 35

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน   ครอบ คลุ่ม

ขนาด   80 x 95 ซม.

เทคนิค   สีน้ำมันบนผ้าใบ

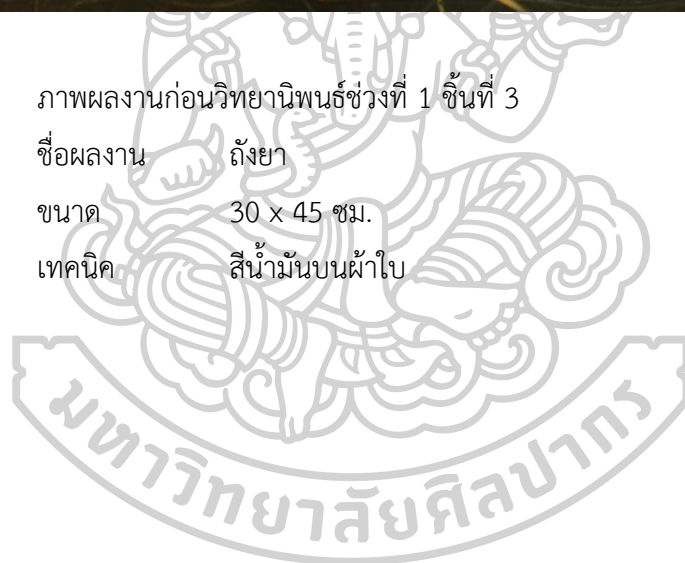
ภาพที่ 36

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน ถังยา

ขนาด 30 x 45 ซม.

เทคนิค สีส้มบนผ้าใบ

ภาพที่ 37   ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 4
ชื่อผลงาน   เปลี่ยนแปลง
ขนาด   60 x 40 ซม.
เทคนิค   สีน้ำมันบนผ้าใบ

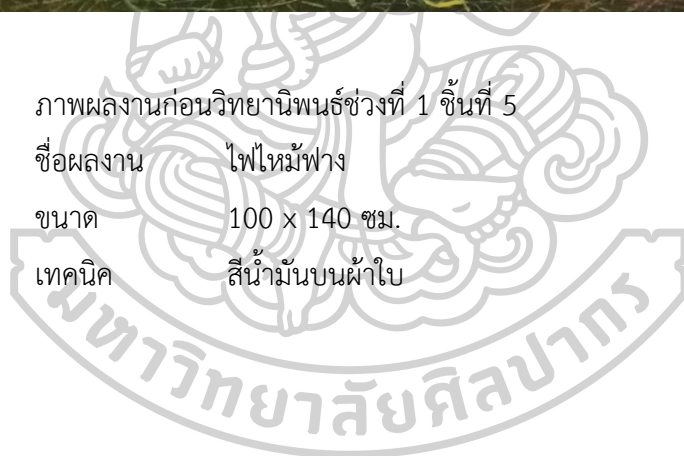
ภาพที่ 38

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 5

ชื่อผลงาน ไฟไหม้ฟาง

ขนาด 100 x 140 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพที่ 39

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 6

ชื่อผลงาน ไฟไหม้ฟาง หมายเลข 1

ขนาด 70 x 90 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

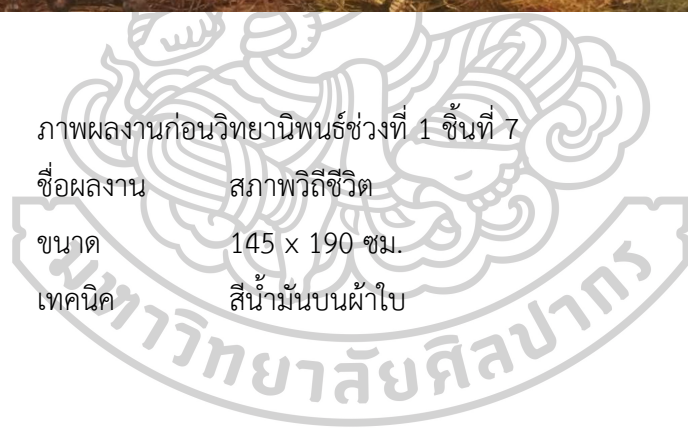
ภาพที่ 40

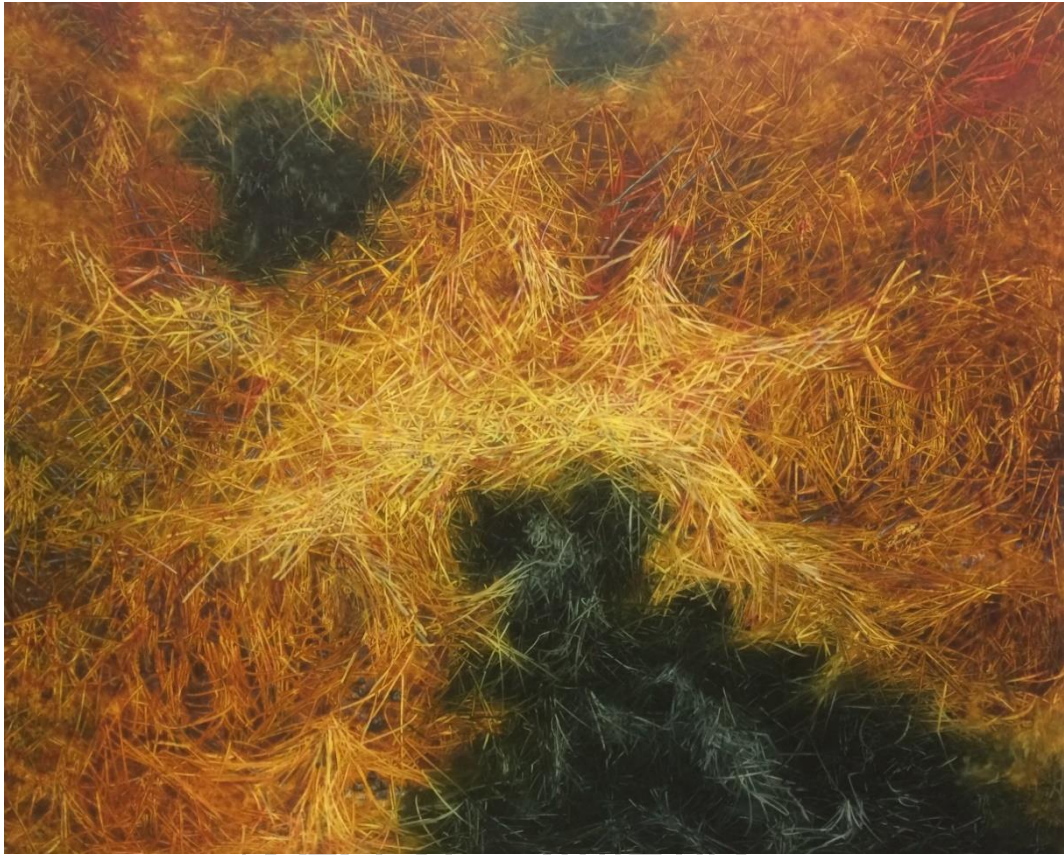
ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 7

ชื่อผลงาน สภาพิธีชีวิต

ขนาด 145 x 190 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

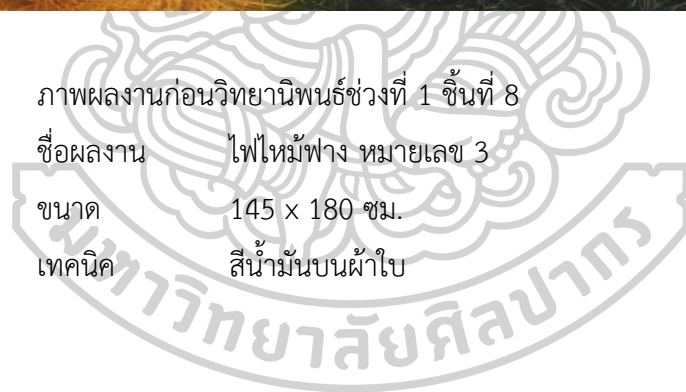
ภาพที่ 41

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 8

ชื่อผลงาน ไฟไหม้ฟาง หมายเลข 3

ขนาด 145 x 180 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

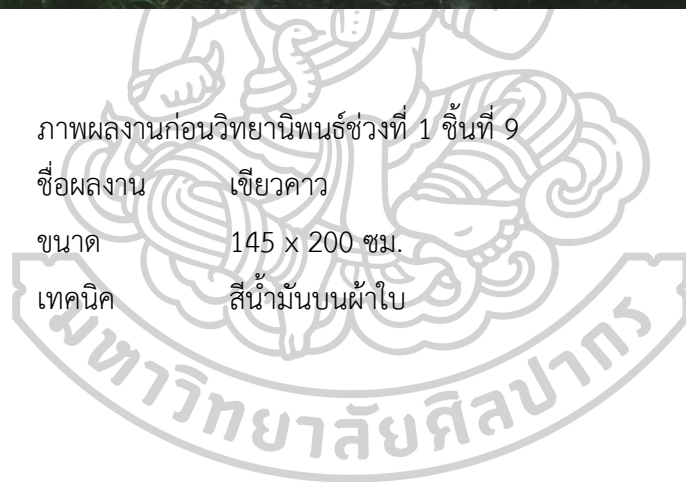
ภาพที่ 42

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 1 ชั้นที่ 9

ชื่อผลงาน เขียวคาว

ขนาด 145 x 200 ซม.

เทคนิค สีนํ้ามันบนผ้าใบ

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในช่วงที่ 2

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในช่วงนี้เป็นการพัฒนาจากช่วงแรกๆ ที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงจากผลงานที่ผ่านๆ มา แต่ยังคงใช้วิวิธทัศน์จากพื้นที่ทุ่งนาธรรมชาติมาสร้างสรรค์ให้เกิดความพิเศษด้วยสีสัน จังหวะ ฯลฯ ที่มาจากทัศนคติมากขึ้น การเลือกมุมมองของภาพที่ปรับให้ผลงานมาความเป็นศิลปะแบบกึ่งนามธรรม การเพิ่มการลดทอนตัดทอนขององค์ประกอบที่ลงตัว ด้วยชุดสีที่เริ่มจำกัดเน้นการใช้สีดำที่มาจากภาพใหม่ที่มีปริมาณมากกว่าสีที่สว่างที่เน้นให้เกิดความขัดแย้งของตัวผลงานด้วยแสงที่ตกกระทบของผิวน้ำที่ใกล้จะแห้ง เพื่อควบคุมให้บรรยากาศของภาพมีความมืดมน สลัว ความเศร้าหมอง แก่ผู้ชมผลงาน ศิษย์ร่ำรอยที่เกิดจากความเร่งรีบที่เกิดขึ้นในท้องทุ่งนาขนาดของรอยล้อรถที่ใช้ในการเกษตรที่เหยียบย่ำบนพื้นดิน และเริ่มทดลองเทคนิคที่สามารถทำให้เกิดร่องรอยที่มีความเสมือนจริงขึ้น ในส่วนของข้อมูลที่น่ามาสร้างสรรค์ของผลงานในช่วงนี้ได้แรงบันดาลใจจากที่ไปพบเห็นกายภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบ ที่มีความยากง่ายในการเผาเศษฟางหลังการเก็บเกี่ยวที่ก่อให้เกิดสภาวะทางอากาศ ป้ายที่ติดเต็มข้างฝั่งนาของป้ายขายที่ดิน ขายที่นา ที่มีจำนวนมากขึ้น การแทรกซึมของเคมีภัณฑ์ทางการเกษตรอย่างมากมาย การที่เทคโนโลยีเริ่มมามีบทบาทกับชนชั้นกรรมมาชีพชาวนา

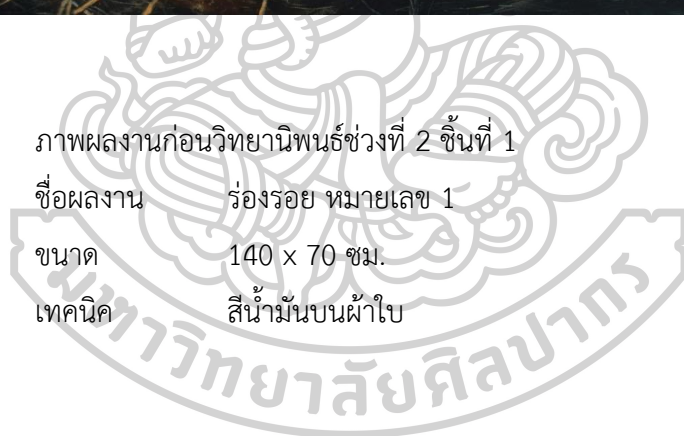
ภาพที่ 43

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน ร่องรอย หมายเลข 1

ขนาด 140 x 70 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพที่ 44

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน ไฟไหม้ฟาง หมายเลข 5

ขนาด 190 x 200 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

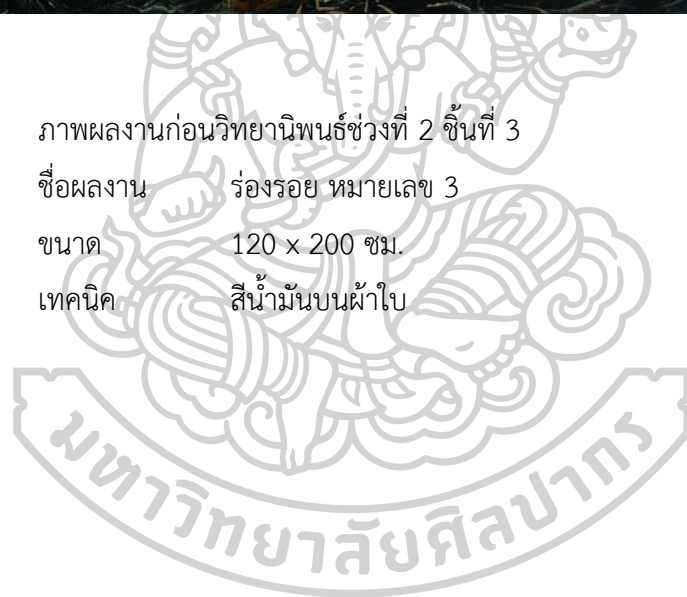
ภาพที่ 45

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน ร่องรอย หมายเลข 3

ขนาด 120 x 200 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพที่ 46

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน ร่องรอย หมายเลข 1

ขนาด 145 x 165 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

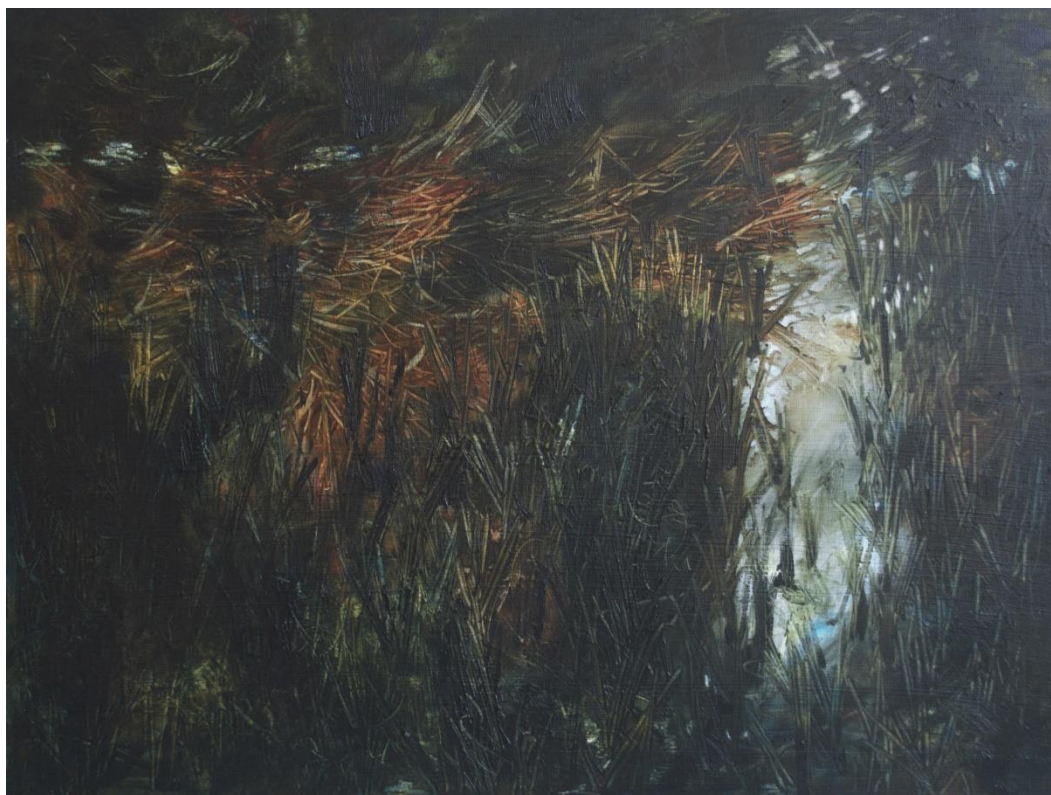
ภาพที่ 47

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 5

ชื่อผลงาน ร่องรอยวิถีชีวิต หมายเลข 2

ขนาด 180 x 180 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

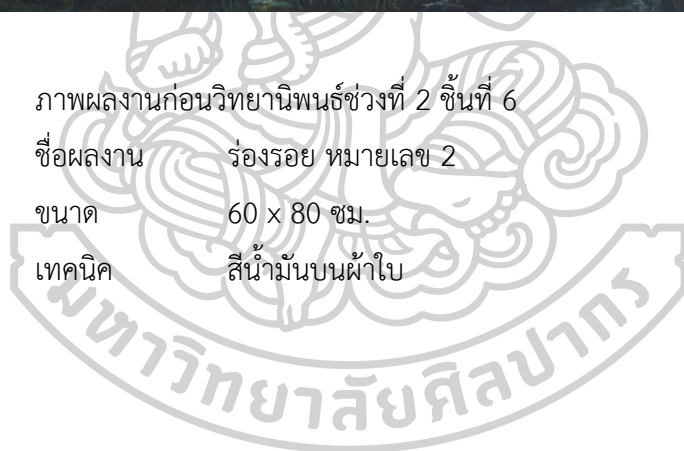
ภาพที่ 48

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 6

ชื่อผลงาน ร่องรอย หมายเลข 2

ขนาด 60 x 80 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

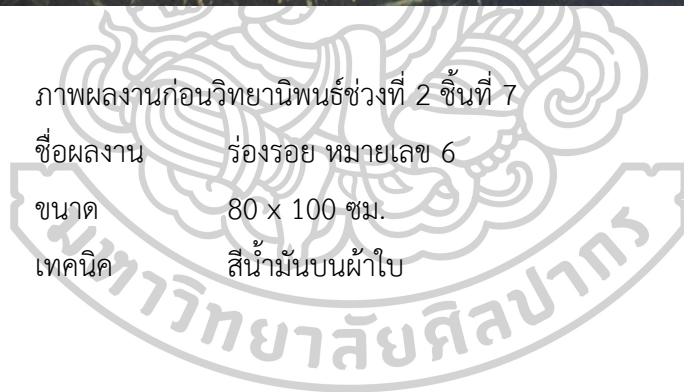
ภาพที่ 49

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 7

ชื่อผลงาน ร่องรอย หมายเลข 6

ขนาด 80 x 100 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

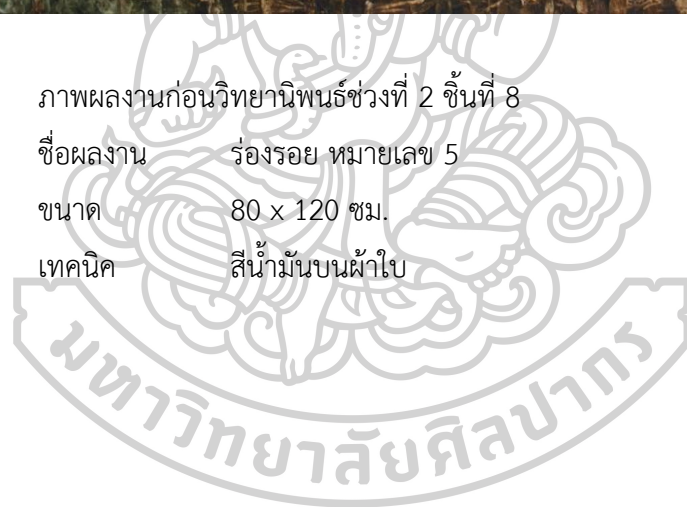
ภาพที่ 50

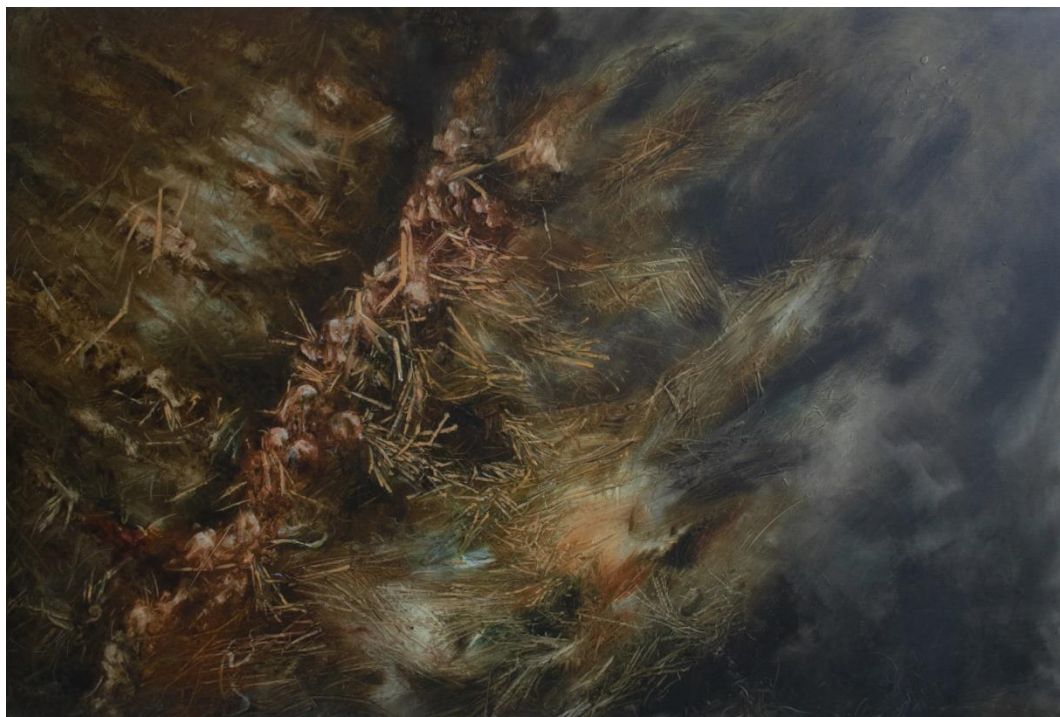
ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 8

ชื่อผลงาน ร่องรอย หมายเลข 5

ขนาด 80 x 120 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

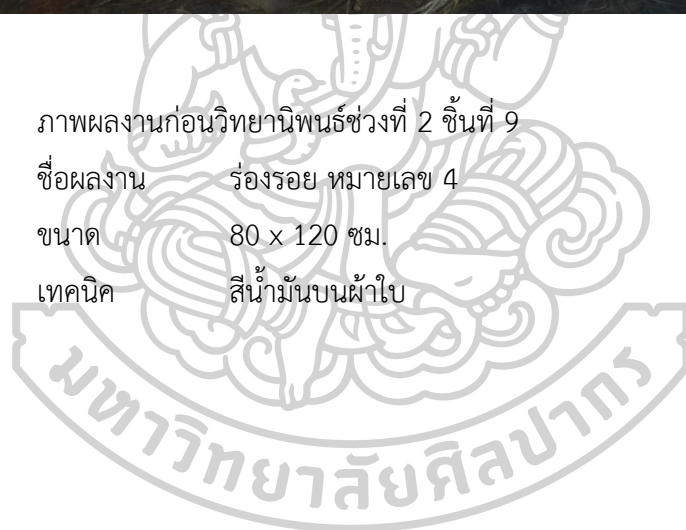
ภาพที่ 51

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 9

ชื่อผลงาน ร่องรอย หมายเลข 4

ขนาด 80 x 120 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

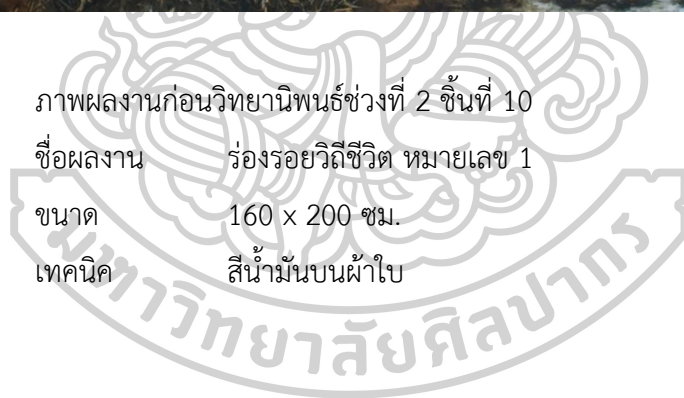
ภาพที่ 52

ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ช่วงที่ 2 ชั้นที่ 10

ชื่อผลงาน ร่องรอยวิถีชีวิต หมายเลข 1

ขนาด 160 x 200 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในช่วงแรก

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ในช่วงแรกนั้นยังมีความต่อเนื่องและพัฒนาต่อจากผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ที่ยังคงหลักวิธีคิดทางด้านเนื้อหาเรื่องราว ด้านรูปแบบและเทคนิควิธีการ ฯลฯ มาปรับใช้ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดรอยรากลึกหญ้า ซึ่งมีการพัฒนาองค์ประกอบของภาพ ด้วยการแบ่งสัดส่วนที่สำคัญของภาพ พื้นที่ที่มีปริมาณที่แตกต่างกัน เช่น ส่วนของพื้นที่ที่เป็นร่องรอยของล้อรถเกี่ยวข้าว (เครื่องจักรกลทางการเกษตร) ที่มีปริมาณที่มากกว่าส่วนที่เป็นต้นข้าวหรือส่วนของสิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นมาใหม่ ทำให้เกิดความขัดแย้งของผลงานตามสัดส่วนความสำคัญของเนื้อหา ที่ข้าพเจ้าพยายามนำเสนอให้เห็นถึงความแตกต่างด้วยการใช้ทัศนธาตุทางศิลปะ ด้วย สี พื้นผิว ความสมมาตร ความขัดแย้ง เป็นต้น ทั้งกายภาพตามข้อเท็จจริงทางธรรมชาติและทางทัศนคติ โดยแสดงออกผ่านมุมมองที่เป็นรูปแบบกึ่งนามธรรม แต่เป็นการปรับเปลี่ยนให้เสมือนมุมมองตรงๆ จากข้างบน (Bird eye view) เพื่อตอบสนองผลทางความคิดและรูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมรูปแบบกึ่งนามธรรมให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทั้งในส่วนของบรรยากาศของผลงานวิทยานิพนธ์ในช่วงแรกนี้ยังอิงข้อเท็จจริงจากสีของธรรมชาติและในรายละเอียดบางส่วนก็ยังคงลอกเลียนจากธรรมชาติ เพื่อให้เห็นถึงความจริงจากข้อมูลที่ได้ศึกษามา เช่น การเข้ามามีบทบาทที่มากขึ้นของเครื่องจักรและเคมีภัณฑ์ทางการเกษตร ซึ่งส่งผลโดยตรงกับเกษตรกรหรือชาวนานั่น มีทั้งผลดี ผลเสีย และผลกระทบที่จะตามมา ซึ่งแน่นอนว่าผลกระทบที่จะตามมานั้นก่อให้เกิดปัญหาของการลงทุนที่ต้องเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล เพื่อจะแลกกับผลผลิตที่มากขึ้นหรือไม่ จากเนื้อหาเรื่องราวนี้ จึงเป็นแรงบันดาลใจในการพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ภาพที่ 53

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน รอยรากหญ้า หมายเลข 1

ขนาด 200 x 240 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพที่ 54

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน รอยรากหญ้า หมายเลข 2

ขนาด 200 x 280 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในช่วงสุดท้าย

ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในช่วงนี้ ข้าพเจ้าได้ศึกษาปัญหาและพัฒนา ต่อเนื่องจากช่วงแรก ทั้งรูปแบบของผลงานที่มีการเริ่มปรับเปลี่ยนของโทนสีที่เลือกใช้ เหลือเพียง น้ำหนัก ขาว เทา ดำ เป็นหลัก และในบางชิ้นก็อาจจะหลงเหลือสีที่อิงจากธรรมชาติอยู่ การที่ ข้าพเจ้ามุ่งเน้นให้บรรยากาศของผลงานควบคุมด้วยน้ำหนัก ขาว เทา ดำ นั้นเพื่อตอบสนองต่อ อารมณ์ความรู้สึกที่หนักแน่นของร่องรอยรถที่เหยียบย่ำลงบนพื้นดิน และเป็นกลุ่มโทนสีหรือการ กำหนดค่าน้ำหนักของแสงเงานั้นในผลงานบางชิ้นแสงเงาของผลงานมาจากแสงของไฟนีออนหรือไฟ ของรถเกี่ยวข้าว รวมกับแสงที่มาจากธรรมชาติ และบางชิ้นก็ได้มาจากสภาพบรรยากาศน้ำหนักสีของ การเผาไร่เนาของเกษตรกรหรือชาวนา ในส่วนของเทคนิควิธีการมีการสร้างลูกกลิ้งเพื่อจะจำลองล้อ ตะขบของล้อรถ (เครื่องจักรกลทางการเกษตร) ที่ย่อสัดส่วนจากขนาดจริงจริงของล้อลงมาตามความ เหมาะสมของขนาดผลงานในแต่ละชิ้น ด้วยการใช้ลูกกลิ้งที่สร้างขึ้นมาเพื่อ จำลองร่องรอยความเป็น จริงของล้อและเพื่อสร้างพื้นผิวของงานจิตรกรรม ให้มีความหนาและการทับซ้อนของเนื้อสี โดยจะเกิด ขนาดที่มีความเท่ากันและเป็นระเบียบจะสื่อถึงความเป็นระบบอุตสาหกรรมเป็นต้น การมุ่งเน้นเรื่อง ของพื้นผิวและร่องรอยที่ปรากฏขึ้นในงานจิตรกรรม สอดคล้องทางเนื้อหาเรื่องราวที่ข้าพเจ้าได้ศึกษา เกี่ยวกับประเด็นปัญหาและผลกระทบของชนชั้นกรรมมาชีพชาวนา ที่ปัจจุบันชาวนาหันมาพึ่งพาและใช้ เครื่องจักรกลทางการเกษตรหรือเคมีภัณฑ์ต่างๆ เป็นอย่างมากและมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ก็ส่งผล กระทบต่อรายได้ในการลงทุนที่เกินตัว ข้าพเจ้าจึงแทนสัญลักษณ์ของร่องรอยล้อรถเกี่ยวข้าว (เครื่องจักรกลทางการเกษตร) มาแทนระบบ “ทุนนิยม” ฯลฯ และใช้ลักษณะของต้นข้าวที่กำลัง เติบโตขึ้นมาใหม่ มาเป็นสัญลักษณ์ของวิถีชีวิตชนชั้นกรรมมาชีพชาวนา ซึ่งนำสัญลักษณ์ทั้ง 2 สิ่งนี้มา สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ชุด “รอยรากหญ้า” ขึ้น ซึ่งมุ่งเน้นรูปแบบของผลงานที่เป็น กิ่งนามธรรม ประกอบด้วยบรรยากาศของผลงานที่ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกถึงการเปลี่ยนแปลง ความแล้งแค้น ความมืดมน หมองมัว เป็นต้น นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญต่อรายละเอียดในส่วนต่างๆ ของผลงานให้ มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ตลอดของทุกช่วงเวลาที่ได้ศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์นี้ขึ้น มาจากประสบการณ์ โดยตรงของข้าพเจ้า จากผลกระทบทั้งทางด้านการดำรงชีวิต สิ่งแวดล้อม การเป็นอยู่ของครอบครัว ล้วนแล้วมีผลกระทบต่อจิตใจและความรู้สึก จึงสนใจและมาเป็นแรงบันดาลใจในการนำเสนอผ่าน กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ด้วยผลงานจิตรกรรมสีน้ำมัน

ภาพที่ 55

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน สภาวิถีชีวิต หมายเลข 1

ขนาด 180 x 160 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพที่ 56

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน   สถาปวิถีสีวิต หมายเลข 2

ขนาด   180 x 180 ซม.

เทคนิค   สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพที่ 57   ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5
ชื่อผลงาน   สภาพิถีสีวิต หมายเลข 3
ขนาด   200 x 180 ซม.
เทคนิค   สีน้ำมันบนผ้าใบ

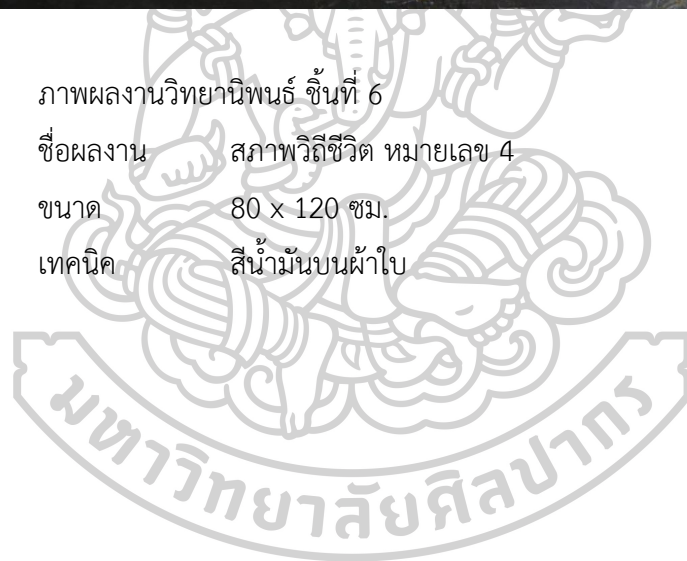
ภาพที่ 58

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6

ชื่อผลงาน สภาพิธีชีวิต หมายเลข 4

ขนาด 80 x 120 ซม.

เทคนิค สีส้มบนผ้าไหม

ภาพที่ 59

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 7

ชื่อผลงาน สภาวิถีชีวิต หมายเลข 5

ขนาด 200 x 180 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพที่ 60

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 8

ชื่อผลงาน สภาวิถีชีวิต หมายเลข 6

ขนาด 200 x 200 ซม.

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ภาพที่ 61   ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 9
ชื่อผลงาน   สภาพิถีสีวิต หมายเลข 7
ขนาด   240 x 200 ซม.
เทคนิค   สีน้ำมันบนผ้าใบ

บทที่ 5

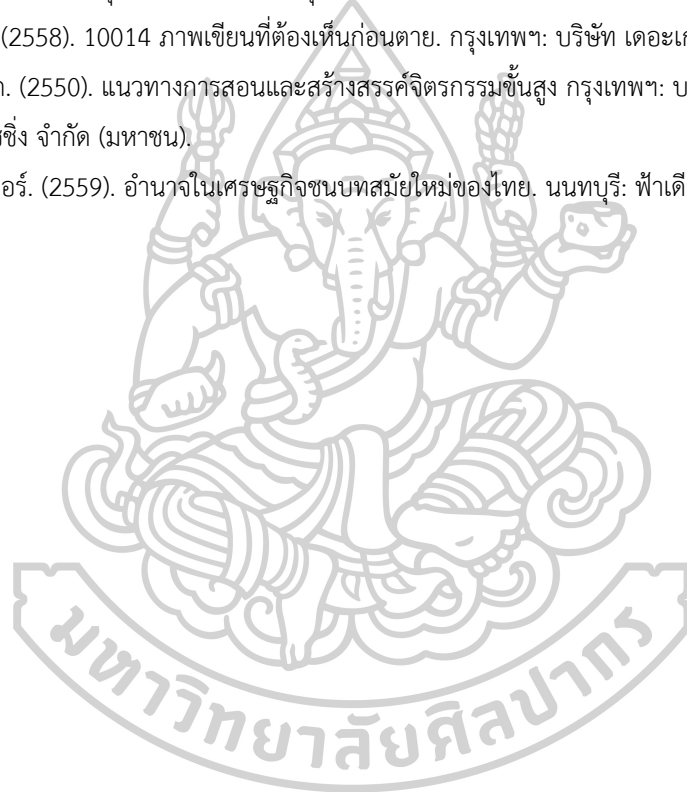
สรุป

จากการศึกษาและค้นคว้าเนื้อหาเรื่องราวของกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “รอยรากลึก” หรือวิถีชีวิตของชนชั้นกรรมมาชีพชาวนา ด้วยการสังเกตสำรวจและหาข้อมูลจากครอบครัวของข้าพเจ้า และมาจากชาวนาที่อยู่บริเวณพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชาวนาในปัจจุบัน ที่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากกลุ่มคนที่มีอำนาจกว่าหรือการเข้ามา มีบทบาทของระบบทุนนิยม โดยมีเป้าหมายปลายทางเพื่อการรับรู้เชิงคุณค่าและตีความหมายผ่านมุมมองของทุ่งนาข้าวที่มีความงามแอบซ่อนอยู่ภายใต้ความทุกข์ยากลำบาก ด้วยการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ เป็นการต้องการที่มีอยู่ในตัวของข้าพเจ้า มีการทดลองซ้ำแล้วซ้ำเล่าเพื่อหาข้อเท็จจริงขึ้นมา เพื่อตอบสนองความพึงพอใจอันเกิดประโยชน์แก่ชนชั้นกรรมมาชีพชาวนา ด้วยกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม 2 มิติ โดยศึกษารูปแบบ เทคนิควิธีการต่างๆ ของกระบวนการสร้างสรรค์ เช่นการสร้างพื้นผิว การขูดขีด เพื่อให้เกิดเป็นจังหวะของร่องรอย น้ำหนัก จังหวะของเส้นฟางข้าว ออกมาเป็นผลงานจิตรกรรมรูปแบบ กิ่งนามธรรม อันเกิดจากความรู้สึกภายในจิตใจและทัศนคติของข้าพเจ้าที่มีต่อชาวนา ด้านรูปแบบแนวความคิดที่ตรงตามสมมติฐานและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ให้ดีที่สุด

ตลอดของกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ หวังว่าจะเป็นประโยชน์และกระตุ้นเตือนอารมณ์ความรู้สึกต่อวิถีชีวิตของชนชั้นกรรมมาชีพชาวนาที่มีต่อสังคมปัจจุบัน ด้วยสุนทรียศาสตร์และประสบการณ์ชีวิต ได้ไม่มากนัก

รายการอ้างอิง

- ชลุด นิมเสมอ. (2559). องค์ประกอบศิลปะ Composition of art (10 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์.
- เดชา ศิริภัทร. (2532). เกษตรกรรมสำนึก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2555). วัฒนธรรมเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: Opanbooks.
- บัณฑิต นิจถาวร. (2562). ทุนนิยมกับความเหลื่อมล้ำ. Retrieved from <https://www.thaipost.net/main/detail/50546>
- ยศ สันตสมบัติ. (2559). มนุษย์กับวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สติเฟน ฟาร์อิง. (2558). 10014 ภาพเขียนที่ต้องเห็นก่อนตาย. กรุงเทพฯ: บริษัท เดอะเกรทไพนอาร์ท จำกัด.
- อิทธิพล ตั้งโฉลก. (2550). แนวทางการสอนและสร้างสรรค์จิตรกรรมชั้นสูง กรุงเทพฯ: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- แอนดรู วอร์คเกอร์. (2559). อำนาจในเศรษฐกิจชนบทสมัยใหม่ของไทย. นนทบุรี: ฟาเดียวกัน.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นัฐวุฒิ กองลี
วัน เดือน ปี เกิด	30 พฤษภาคม 2537
สถานที่เกิด	ขอนแก่น
วุฒิการศึกษา	2558 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
ที่อยู่ปัจจุบัน	100 หมู่ 13 ตำบลพระยืน อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น 40320
ผลงานตีพิมพ์	2562 - นิทรรศการแสดงผลงานวิทยานิพนธ์ (นำมาทำ) โดยนักศึกษาระดับชั้นปริญญาโท ณ หอศิลป์บรมราชกุมารี คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร - การแสดงนิทรรศการประกวดจิตรกรรม เอเชีย พลัส ครั้งที่ 9 - การแสดงนิทรรศการจิตรกรรมร่วมสมัย พานาโซนิก ครั้งที่ 21 - การแสดงดิจิทัลอนิเมชันนิทรรศการจิตรกรรม ยูโอบี ครั้งที่ 10 รุ่นศิลปินสมัครเล่น 2561 - แสดงผลงานที่ 71 Art space ลาดพร้าว - การแสดงนิทรรศการจิตรกรรมเอเชีย พลัส ครั้งที่ 8 - การแสดงนิทรรศการจิตรกรรมร่วมสมัยพานาโซนิก ครั้งที่ 20 - การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 64 2558 - นิทรรศการ The 6th Young Artists Art Exhibition 2559 - การแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 33 - นิทรรศการ Art thesis ทั้งหมด stand up please visaul art 55

รางวัลที่ได้รับ

2562

- รางวัลพิเศษโครงการประกวดผลงานจิตรกรรม NAM MEE fine arts award ครั้งที่ 14

2558

-รางวัลเหรียญทอง การสร้างสรรค์งานจิตรกรรม ระดับอุดมศึกษา ศิลปินแห่งชาติสัจจราษฎร์ประชาคมอาเซียน

